

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 22

Pentadienis, Birželio (June) 1, 1962, Toronto, Ontario

M E T A I XXXI

Vakariečiai Daro Provokacijas prie Sienos Berlyne; Įvyko Apsišaudymai

BERLYNAS. — Vakarinio Berlyno valdonai nerimsta. Jie ieško būdų, kad sudrumstus ramybę. Daėjo iki to, kad pradėjo eksploduoti bombas ar ką nors panašaus prie sienos ir tokiu būdu daro provokacijas. Jau kelios eksplozijos įvykdytos ir kelios skylės pramuštos sienoje.

Nevą gelbėdami bėgančius, vakarinio Berlyno policininkai panaudojo ginklą ir apšaudė rytinio Berlyno policininkus. Vieną iš jų nušovė. Apsišaudymas įvyko du kartu, porai vaikų bandant pabėgti per Spandau kanalą. Per abu kartu vakarinio Berlyno policininkai bandė padėti bėgliams šaudydami į rytinio Berlyno policininkus.

Rytinio Berlyno spauda sako, kad vakariečiai svaido bombas į rytinę sienos pusę, kur jos eksploduoja. Rytinio Berlyno autoritetai pasiuntė protesto notas amerikiečių, britų ir francūzų komandantams, kuriose sakoma, kad vokiečiai ekstrmistai daro šias provokacijas tikslu suardyti Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų pasitarimus Berlyno klausimu.

Viena eksplozija pramušė

Carpenteris Padaręs Keletą Rimtų Klaidų

CAPE CANAVERAL. — Antrasis amerikiečių astronautas M. S. Carpenter prisipažino, kad jis padaręs keletą stambių klaidų ir dėl to nusileido 250 mylių toliau numatytos vietos.

Jis taipgi pasakojo, kad ne visi instrumentai veikė gerai, automatiškai. Pats parašius neatsidaręs automatiškai, jis turėjęs atidaryti jį 500 pėdų žemiau po to, kai parašius turėjęs pats atidaryti.

Jis taip vadinamą stabilizuojantį parašius atidaręs 5,000 pėdų aukščiau, negu buvo numatyta, kadangi jo gauda labai sverduliavusi.

Išrodo, kad šis skridimas nebus davęs tų visų patyrimų, kurių buvo sickiama.

sieną toj vietoj, kur anksčiau pabėgdavo karštieji komunistų priešai. Vokiečiai sudegino medines užtvaras.

Iš skeveldrų buvo atpažinta, kad bomba buvo britų gamybos. Britai, tačiau, sako, kad tokių bombų karo metu buvo primėtyta po visą Europą. Kitaip sakant, vokiečiai galėjo gauti jų be britų žinios.

Vokiečiams ekstrmistams labai nepatinka Jungtinių Valstijų planas dėl kontrolės priėjimo prie Berlyno. Bendrai, Adenaueras ir jo sėbrai nenori jokio susitarimo dėl Berlyno, jeigu Berlynas palieka padalintas. Jie vis spiriiasi, kad visa rytinė Vokietija būtų atiduota Adenauero valdžiai, nors visi sveiki protai sako, kad tas nebegalima.

Vakariniame Berlyne randasi daug buvusių nacių, kurie daro viską, kad nebūtų sudaryta normali padėtis ir užtikrinta taika.

KAZKAS IŠARDE GILLISO MITINGĄ

SYDNEY, N. S. — Čia turėjo kalbėti sudburietis konservatų kandidatas Donald Gillis, bet triukšmadariai išardė mitingą. Jis kaltę meta ant Naujos Demokratinės Partijos pasekėjų, bet NDP lyderiai sako, kad jie nieko bendra su tuo neturėjo.

Gillis yra nikelio kasėjų Sudburyje lokalo lyderis. Jis yra vyriausias plieno unijos lyderių sėbras ir talkininkas kampanijos paveržti nikelio kasėjus.

SAO NORINTI TARTIS SU MUZULMONAIS

ALŽYRAS. — Slaptoji Armijos Organizacija, europiečiai teroristai, esą pasirengę tartis su Alžyrijos nacionalistais.

Savo atsisaukime jie sako, kad vienintelė išeitis, tai derybės tarp tų, kurie skaito Alžyrija savo kraštu.

Galimas daiktas, kad jie pradeda mątyti, kad jų teroras nieko gera neduoda.

GIRIASI IŠRINKSIĄ 50 ATSTOVŲ KVEBEKE

AMOS, Que. — Real Caouette, Social Credit Partijos Kvebeko lyderio pavaduotojas, pasigyrė, kad socialkreditoriai išrinks 50 atstovų Kvebeko provincijoje.

Socialkreditoriai esą patriotiškiausi visoj Kanadoj. Paėmę valdžią, jie, girdi, duotų Kanadai vėliavą, kurios konservatai ir liberalai nedavė.

Kubos Ambasadorius Kalbės Viešam Mitinge

TORONTO. — Kubos ambasadorius Kanadoje Dr. Americo Cruz kalbės viešame mitinge Canadian Court Room, King Edward viešbutyje, antradienį, birželio 5 dieną, 8 valandą vakaro.

Mitingą šaukia Kanados Kubos Draugystės Komitetas.

Ambasadorius papasakos, kas nauja Kuboje ir kaip vystosi Kanados-Kubos santykiai.

Be to, bus rodomi filmai apie Kubą. Bus ir Kubos žmonių rankų darbo pavyzdžių.

Koks Bus Tas Nasserio "Socializmas"

KAIRAS. — Kalbant apie prezidento Nasserio "socializmą" Egipte, kai kuriems vakariečiams diplomatams nėra toks baisus, kaip buvo manyta. Nasseris palieka asmeninės nuosavybės teises ir net žmogaus kito žmogaus išnaudojimą.

Iš visko matyt, Nasserio "socializmas" nukreiptas prieš stambiosios buržuazijos kišimasi į valdžios reikalus. Dvarininkams ir jų šeimų nariams bus palikta po 100 hektarų žemės. Nacionalizmas tik pačius stambiausius pramonės objektus, susisiekimo priemones.

Olandai Jau Sutinka Tartis su Indonezija

Jungtinės Tautos. — Olandai davė suprasti, kad ji sutinka, jog Jungtinės Valstijos būtų tarpininkės tarp Olandijos ir Indonezijos Naujosos Guinėjės klausimu.

Atrodo, kad paveikė tas faktas, kad Indonezija numetė Naujosos Guinėjės vakarinėje dalyje apie 500 parašiutininkų, kurių olandai negali sugaudyti. Jie, atrodo, randa nemažą pritarimą vietiniuose žmonėse. Tas reiškia, kad Indonezija gali atimti iš olandų tą sritį.

Amerikiečio Bunkerio planas numato, kad per du metus laiko olandus pakeistų Jungtinės Tautos, o Jungtinės Tautos pakeistų indonezai. Po tam tikro laiko būtų

5 Moterys Išsirengė Priešaky Premjero

TRAIL, B. C. — Penkios dukabonų moterys visai išsirengė priešakyje premjero Diefenbakerio ir reikalavo, kad jis padėtų dukaborams, kurie turi nesuspatingumą su Britų Kolumbijos vyriausybe.

"Prašom padėti mums", maldavo premjerą. "Mes nebegalim pakelti to... Mes didžiuojamės savo šeimomis, mes didžiuojamės savo vaikais..."

Mitinge buvo 1,500 žmonių. Tuoju prabuvo karališkoji (federalė) policija ir pašalino apsinuoginusias moteris.

Premjeras pareiškė, kad nieko nuostabaus tame nematęs. Jis užaugęs Saskačevanos provincijoje, kur taipgi dukaborai praktikuodavę apsinuoginimą išreiškimui savo protesto.

GENEVA. — Septyniolikos šalių nusiginklavimo konferencijoj JAV ir TSRS drauge kreipėsi į konferencijos dalyvius siūlydamos uždrausti karinę propagandą ir pasmerkti karą, kaip tarpautinėms problemoms išspręsti priemonę.

Šis siūlymas buvo užgirtas visų šalių ir priimtas.

pravestas plebiscitas, kad patyrus, ko pageidauja vietiniai gyventojai.

Pranešimai iš Laosos rodo, kad tenai dešiniųjų padėtis nuolatos blogėja. Kairieji apsupę provincinį miestą Saravaną. Kiti pranešimai teigia, kad dešinieji jau pabėgo iš Saravano.

Tuo tarpu į Tailandą pribuvo Australijos kariuomenės kontingentas. Naujoji Zelandija taip pat siunčia savo būrį. Žada atsiųsti būrį parašiutininkų. Visa tai esą tikslu apginti Tailandą. Bet kas gali žinoti, ką visa tai reiškia. Galimas daiktas, kad ši kelių šalių kariuomenė koncentruojama puolimui kairiųjų Laosoj, jei pasirodys, kad dešinieji visai atitraukia.

Neutralistas princas Souvanna norįs pasimatyti su karalium Savangu Vathana dėl koalicinės vyriausybės sudarymo. Jis grumoją visišku pasitraukimu iš Laosos, jeigu nebus sudaryta koalicinė vyriausybė bėgyje vieno mėnesio.

Paleido Salaną Teisusį Tribunolą, Teis Išnaujo

PARYZIUS. — Francijos vyriausybė paleido tribunolą iš trijų vyresniųjų teisėjų, dviejų generolų, dviejų admiralų ir dviejų civilinių, kuri buvo sudaręs pats prezidentas De Gaulle teisti maištininkus.

Paleidimo priežastis matyti ta, kad vyriausybė labai nepatenkinta tribunolo sprendimu, kurį išnešė slaptosios armijos viršininkul Salanui.

Tuo tarpu, kai jo pavaduotojas generolas Jouhaud buvo nuteistas mirtin, tai Salanas buvo nuteistas kalėjimui iki gyvos galvos.

Sakoma, kad bus sudarytas naujas teismas išnaujo teisti generolą Salan, nes Francijos žmonės labai nepatenkinti tokio neteisėto sprendimu. Salan teisme nesigynė, kad jis vadovavo tai teroristų armijai.

Iš Kanados Gyvenimo

Jau daug laiko Toronte eina klausinėjimas visos eilės žmonių ryšium su gembleryste. Iškeliamas viršun, kaip nekuri provincialės policijos pareigūnai kooperavo su gembleriais.

Ottawoje vyksta teismas, kuriame buvęs liberalas parlamento narys Raymond Bruneau kaltinamas paėmus iš garažo savininko A. Gergerono \$10,000 kyšio. Už šį kyšį jis pasitarnavęs garažo savininkui tuomi, kad vyriausybė nupirko jo žemę už \$48,000 dėl mokyklos.

Jis tą kyšį davęs patariamam dviejų biznierių.

Ir liberalų lyderis L. B. Pearsonas sako, kad tik vyriausybės planavimas gali pašalinti ekonominius nesklaidumus ir duoti darbo bedarbiams, kurių ir dabar yra dar virš 400.000.

Klausimas tikrai stovi, kiek toks planavimas galimas veikiant privatiško verslo sistemai.

Naujos Demokratinės Partijos lyderis T. C. Douglas, kalbėdamas Ottawoje, pareiškė, kad NDP mobilizuoja Kanados žmones prieš nuklinius ginklus ir už taiką.

Jis nedvejojančiai pasisako prieš nuklinių ginklų įsileidimą Kanadon. Jis nori, kad Kanada kovotų už nuklinių ginklų panaikinimą.

Val Scott. Naujos Demokratinės Partijos kandidatas, kalbėdamas Woodbridge miestelyje, pareiškė, kad Jungtinės Valstijos naudoja Kanadą paruošimui dirvos dėl pripažinimo Kinijos.

Jo nuomone, Kanada parodo kviečius ir kitus grūdus Kinijai su JAV valdžios pritarimu.

Finansų ministras Donald Fleming, kurs nuvertino Kanados dolerį, aną dieną ragino visus turistų in-

dustrijos savininkus stengtis prisivilioti kuo daugiau amerikiečių turistų, kad jie paliktų Kanadoje kuo daugiau dolerių.

Vyriausybė esanti pasirengusi padėti šioje kampanijoje.

Socialkreditorių lyderis Robert Thompson sako, kad senosios partijos, liberalų ir konservatų, lekia galvatrukčiomis prie socializmo.

Girdi, tikrai Social Credit Partija nori atsteigti Kanadoje privatiško verslo sistemą.

Dėl šio pono ir jo sėbrų jau surambėjusios konservatyviškos liberalų ir konservatų partijos yra "socialistinės".

Kanadietis

Namų Dažytojas

Iš vidaus ir iš lauko

Žema kaina —

Aukšta kokybė

Veltui apkaivimas

CL. 5-6451

Toronto

J. LUNSKY

AKTŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių patina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias maistas Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas. LI. 4-6917

Lilia Flower Shop

650 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

Centro Komitetas išleido

Kanados lietuvių Palantos parašytų

Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Laidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas

160 Claremont St.

Toronto 3, Ont., Canada

Liaudies Balsui

Man nėra suprantama, kaip jūs galite siuntinėti savaitinį laikraštį už \$4.50 į metus. Aš skaitau anliška savaitraštį ir moku \$7.00 į metus, o jame daugiau skelbimų negu žinių.

Pas mus J.A.V. irgi skaitau lietuvišką dienraštį "Vilni" ir tik už \$10.00 į metus, o vietinis dienraštis man kainuoja \$31.30 metams ir jame daugiau skelbimų negu žinių.

Gerai jei kurie aukoja. Ne iš gero yra pasakyta: "Vargas ir varteliuose žydi".

Šaulietis

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokarinių metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kaucija, kuri grąžinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

BUDVIEČIŲ MOKYKLA. V. Žilionis. Joje telpa 26 apysakaitės-apsakymai. Knyga 236 puslapių. Knygyne Nr. 110.

PASAKOS. V. Haufas. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 111.

SALAMBO. Gustave Flaubert. Joje telpa 15 apysakaitės-apsakymų. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 112.

APSAKYMAI. I. Turgenovas. Joje telpa aštuoni apsakymai ir penki eilėraščiai. Knyga 180 puslapių. Knygyne Nr. 113.

UPĖ DYKUMOJE. G. Ganeizer. Apysaka. Knyga 178 puslapių. Knygyne Nr. 114.

TURGENEVO RAŠTAI. Pirmas tomas. Jame telpa 25 apsakymai. Knyga 448 puslapių. Knygyne Nr. 115.

TURGENEVO RAŠTAI. Antras tomas. Jame telpa dvi apsakos. Knyga 382 puslapių. Knygyne Nr. 116.

TURGENEVO RAŠTAI. Trečias tomas. Jame telpa apylapių. Knygyne Nr. 117.

CUSIMA. A. Novikovas-Pribojus. Apysakaitės iš kelionių jūromis. Knyga 400 puslapių. Knygyne Nr. 118.

APLINK ŽEMĖ PER 80 DIENŲ. Jules Verne. Apysakaitės. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 119.

LAIKO DVASIA. A. Gričius. Joje telpa 48 apsakymėliai. Knyga 220 puslapių. Knygyne Nr. 120 ir 121.

PRIESAIKA. F. Gladkovas. Apysaka. Knyga 156 puslapių. Knygyne Nr. 122.

PAKELTA VELĖNA. M. Šolochovas. Apysaka. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 123.

PAGIRIAMASIS ŽODIS KVAILYBEI. Erasmas Roterdamielis. Satvrinis veikalas. Knyga 204 puslapių. Knygyne Nr. 124.

KELIŲ PO UZKAUKAZĖ. Juozas Paukštėlis. Kelionės aprašymai. Knyga 152 puslapių. Knygyne Nr. 125 ir 126.

PULKO SŪNUS. V. Katajevas. Apysakaitės iš karo laikų. Knyga 200 puslapių. Knygyne Nr. 127.

TAI TIK MEILĖ. V. Vasilevskas. Apysaka. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 128.

BALTUOJA BURĖ VIENISOJI. V. Katajevas. Apysakaitės. Knyga 356 puslapių. Knygyne Nr. 129.

AUKSO VAISIŲ ŽEMĖ. Zorži Amadu. Joje telpa penki apsakymai. Knyga 316 puslapių. Knygyne Nr. 130.

VIENATVĖ. N. Virta. Apysaka. Knyga 308 puslapių. Knygyne Nr. 131.

VIENO GYVENIMO ISTORIJA. St. Zorjanas. Apysakaitės. Knyga 316 puslapių. Knygyne Nr. 132.

GARGANTUA IR PANTARGRIUELIS. F. Rabelais. Apysakaitės. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 133.

RUSŲ TARYBINĖ APYSAKA. Įvairių autorių. Joje telpa 33 apysakaitės. Knyga 616 puslapių. Knygyne Nr. 134.

SERGIEJAUS GLUSKOVO DIENOS. A. Kononovas. Apysaka. Knyga 172 puslapių. Knygyne Nr. 135.

BENDRAKELEIVIAI. V. Panova. Apysaka. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 136.

DRAUGYSTĖ. K. Marukas. Knygoje telpa 10 apysakaitės-apsakymų. Knyga 104 puslapių. Knygyne Nr. 137 ir 138.

TARYBŲ LIETUVOJ

POVILAS ROTOMSKIS

Gegužės 17 dieną staiga mirė revoliucinio judėjimo Lietuvoje dalyvis, TSKP narys nuo 1926 metų **Povilas Rotomskis**.

P. Rotomskis gimė 1906 metais kovo 22 dieną Joniškio rajone, Žeimelyje, pašto tarnautojo šeimoje. Prasidėjus pirmajam pasauliniam karui, P. Rotomskis su šeima evakuavosi į Razanę. 1916 metais netekęs tėvų, jis buvo laikomas lietuvių vaikų namuose. 1918 metais vaikų namų auklėtiniai buvo parvežti į Vilnių ir išdalyti buožėms bei dvarininkams, kaip darbininkai. Dvylikametis P. Rotomskis pateko į Naudvario dvarelių Jurbarko rajone, kur dirbo ūkio darbus.

Brolio padedamas, 1920-1923 metais P. Rotomskis mokėsi Žagarės progimnazijoje. Ją baigęs, lankė Kėdainių pedagoginius kursus, o po to 1923-1926 metais mokytojų Žagarės pradžios mokykloje. Klerikalų persekiojamą, jis metė mokytojo darbą ir 1926-1928 metais mokėsi Panevėžio mokytojų seminarijoje.

Po fašistinio perversmo P. Rotomskis įstojo į pagrindinę Lietuvos Komunistų partiją ir aktyviai dirbo Panevėžio mokslievių tarpe, buvo komjaunimo Panevėžio rajono komiteto narys (slapyvardė — Tomas), dalyvaavo organizuojant 1928 metais gegužės 1 dienos antifašistinę demonstraciją Panevėžyje.

Už revoliucinę veiklą žvalgyba 1928 metais P. Rotomskį suėmė, o kariuomenės teismas 1930 metais nuteisė 8 metams kalėti. Išsėdėjęs beveik 10 metų Panevėžio ir šiaulių kalėjimuose, 1938 metais jis buvo paleistas.

Negalėdamas gauti nuolatinio darbo, P. Rotomskis vertėsi Kaune privačiomis pamokomis, vertė lietuvių kalbą M. Gorkio apsakymus, E. Sinklerio romaną "Automobilių karalius". Pradėjęs dirbti mokytojų profesinės sąjungos knygyno vedėju, P. Rotomskis teikė paramą pagrindinės Lietuvos Komunistų partijos darbuotojams, už ką vėl 1939 metais buvo porą kartų suimtas ir kalintas.

Atkūrus Tarybų valdžią Lietuvoje, P. Rotomskis 1940 metais dirbo atsakingą darbą Lietuvos TSR teisingumo komisariatare, o nuo spalio mėnesio — pirmuoju Tarybų Lietuvos vyriausybės atstovu prie TSRS Liaudies Komisarų Tarybos Maskvoje.

1941 metais P. Rotomskis buvo nukreiptas dirbti į TSRS Užsienio reikalų liaudies komisariatą. Kurį laiką jis dirbo tarybiniame konsulate Niujorke, daug prisidėdamas prie užsienio pažangių lietuvių ryšių su gimtuoju kraštu stiprinimo.

Grįžęs iš užsienio, P. Rotomskis 1944 metais buvo paskirtas Lietuvos TSR užsienio reikalų ministru.

Nuo 1948 metų rugsėjo mėnesio P. Rotomskis neaktyviai būdu mokėsi Aukštojoje partinėje mokykloje. Kurį laiką jis dirbo Lietuvos TSR Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos valdybos sekretoriumi, 1949-1950 metais — Lietuvos TSR Rašytojų sąjungos valdybos atsakinguoju sekretoriumi, 1950-1953 metais — Vilniaus srities vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoju, vėliau vyr. referentu Lietuvos TSR Ministrų Taryboje. Nuo 1956 metų iki mirties P. Rotomskis dirbo Lietuvos Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos pirmininku.

1947 metais P. Rotomskis buvo išrinktas Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatu.

P. Rotomskis Tarybinės vyriausybės buvo apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ir Garbės ženklų ordinu, medaliu "Už šaunų darbą Didžiajame Tėvynės kare".

Nuoširdaus draugo, ištikimo Komunistų partijos sąnauš P. Rotomskio atminimas ilgai pasiliks gyvas visų jį pažinojusių širdyse.

T. Anbinderis, J. Banaitis, A. Barkauskas, F. Bieliauskas, A. Čiplies, R. Diktoraitė, L. Diršinskaitė, J. Jurginis, M. Meškauskienė, P. Mišutis, S. Naujalis, V. Niunka, J. Paleckis, A. Sniečkus, R. Šarmaitis, M. Šumauskas, T. Tilvytis, J. Vildžiūnas, G. Zimasas, J. Žiugžda.

Į NAUJUS KORPUSUS

KAUNAS. — Aleksoto pakraštyje dešimties hektarų teritorijoje kyla gamybiniai korpusai. Tai nauji automonto gamyklos cechai. Į juos įmonė persikels dar šiais metais.

Čia bus gaminami autobusai KAG-4, kurių pavyzdį baigia kurti įmonės konstruktoriai. Naujasis autobusas skirsis nuo iki šiol gaminato gražesne išore, didesniu talpumu, patogesniais vidaus įrengimais.

Televizijos Studijoje -- 5,000 Saviveiklininkų

Penkis mėnesius Tarybų Lietuvos darbo žmonės susidomėję sekė respublikinio meno saviveiklos apžiūros konkurso per Vilniaus televiziją eigą. Šį konkursą surengė Radijo ir televizijos komitetas. Kultūros ministerija ir Respublikinė profsąjungų taryba, siekdami pakelti meno saviveiklos repertuaro idėjinį - meninį lygį, stiprinti saviveiklos ryšį su gyvenimu, išaiškinti pajėgiausius kolektyvus.

Konkursas susilaukė didžiulio susidomėjimo tiek dalyvių, tiek ir žiūrovų tarpe. Darbininkai, kolūkiečiai, tar nautojai kiekvieną savaitę nekantriai laukdavo savo televizorių ekranuose pasirodant vis naujų ir naujų meno saviveiklos kolektyvų, kurie atvykdavo į Vilnių iš įvairiausių respublikos miestų ir rajonų. Per penkis mėnesius televizijos studijoje pabuvojo apie 5,000 saviveiklininkų, kurie pasirodė dvidešimt keturiuose konkurso koncertuose.

Dainų ir šokių liaudies ansambliai, chorai, šokių rateliai, įvairūs orkestrai, meninės agitbrigados, solistai, skaitovai šių koncertų metu pademonstravo savo išaugusį meninį lygį, įrodė, jog jie papildė savo repertuarą naujais, dabartės gyvenimą atspindinčiais kūriniais.

Nuotraukoje: nauji gyvenamieji namai Vilniuje, Žvėryne.

Metalas Blizga Napoliruotas

VILNIUS. — Labai efektingą elektrolitą mašinių ir prietaisų detalėms padengti blizgančiu variu sukūrė chemijos mokslų kandidatas Romanas Višomirskis ir respublikos Mokslų akademijos Chemijos ir cheminės technologijos instituto jaunesnysis mokslinis bendradarbis Antanas Stepanovičius. Jų pasiūlytas metalo padengimo metodas leidžia elektrolitinėje vonioje gauti idealiai lygų blizgantį paviršių, kurio nereikia toliau mechanškai apdoroti.

Tai — vienas iš Lietuvos mokslininkų darbų ieškant efektingų priemonių metalams apsaugoti nuo rūdijimo. Vadovaujant Lietuvos TSR Mokslų akademijos prezidentui J. Matuliui, Vilniuje pasiekti dideli laimėjimai vystant metalų elektrolitinio padengimo ir galvanizacijos su iš anksto numatytais savybėmis teoriją bei metodus. Chemikams pavyko rasti keturių naujų elektrolitų sudėtis metalo detalių paviršiams padengti blizgančiu nikeliu, variu ir cinku.

Didžiulę reikšmę radio-technikos pramonei turi instituto paruoštas tobulas galvanoplastinis metodas tuščiaavidurėms detalėms gaminti iš vario. Lietuvos mokslininkų pasiūlymas pritaikytas eilėje šalies įmonių. Jis suprastina sudėtingų detalių gamybą, leidžia gauti veidrodinį jų vidaus paviršių.

Zemdirbystės mokslinio tyrimo instituto vyr. mokslinė bendradarbė V. Būdytienė išvedė naują pašarinių pupų veislę "Aušra". Vietos sąlygomis ji toli pralenkia žinomą vokiškų pupų veislę "Here fraje". Pupų veislė "Aušra" susilaukė aukšto pripažinimo visoje Tarybų Sąjungoje.

Nuotraukoje: vyr. mokslinė bendradarbė V. Būdytienė prie savo išvestos pupų veislės "Aušra".

Automatizuojama Ampulių Gamyba

KAUNAS. — Septynias rankomis atliekamas operacijos praeina iš pažiuos nesudėtingas gaminytis — medicininė ampulė. Komunistinio darbo įmonės — "Sanito" fabriko racionalizatorius Vladas Dambrauskas ryžosi visas šias operacijas sujungti automatinėje linijoje. Toks įrenginys bus pirmasis šalyje. Pradėjus jį naudoti, bus sutaupoma daug žaliavos, nemaža darbininkų pereiš į kitus gamybos barus. Automatas gamins per metus tiek ampulių, kiek jų fabrikas panaudoja.

Racionalizatoriaus išradimu labai domisi ir kitos šalies farmacijos įmonės.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIŲ BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

PARYSKINO PRIEZASTI

Draugas Tim Buck, nacionalis Kanados Komunistų Partijos pirmininkas, aną dieną kalbėdamas Toronte paryškino, kodėl komunistai ragina kanadiečius balsuoti už Naują Demokratinę Partiją.

Jis sakė, kad ši partija nėra socialistinė partija. Tą turi kiekvienas įsidėmėti. Bet ji yra reformistinė, pasirengusi eiti toliau reformų klausimu už kitas partijas. O Kanadai reformos esančios labai reikalingos. Už tai ir reikia balsuoti už Naujos Demokratinės Partijos kandidatus, o ne už liberalus ar konservatus, stambiojo kapitalo atstovus.

Jei kas įsivaizduotų, kad Nauja Demokratinė Partija yra socialistinė, siekianti esamą santvarką pakeisti kita, labai klystų. Tokių minčių nereikia dasileisti visai.

PROVOKUOJANTI ŽYGIAI

Jungtinės Valstijos sutraukė tūkstančius kariuomenės į Tailandą. Sakoma, kad siunčia savo dalinius Australiją ir kitos šalys. Vis tai esą gynimui Tailando nuo kariųjų laosiečių. Bet tai grynas melas.

Kairieji laosiečiai turi apie 25,000 vyrų. Prieš juos stovi daug didesnė dešiniųjų kariuomenė, apginkluota amerikiečių, pačioje Laosoje. Tailandas turi 100,000 kariuomenę, puikiausiai apginkluotą amerikiečių.

Taigi, toks koncentravimas kariuomenės Tailande yra labai biuri provokacija. Tas gali priversti Kiniją įsikišti į Laosos karą ir padaryti kitą Korėją.

Jeigu Laosos žmonės nenori karališkųjų valdonų, tai kokią teisę turi amerikiečiai ginklu versti juos pasiduoti tai karališkai valdžiai?

KEISTAS SUTVARKYMAS

Tuo metu, kai du trečdaliai pasaulio gyventojų kenčia alkį, tai Jungtinės Valstijos skelbia, kad turi supirkusios grūdų už \$9,000,000,000 ir jų laikymas sandėliuose kainuoja \$1,000,000,000 per metus. Farmeriams primokama už tai, kad jie mažina grūdų auginimą. Beveik panašiai yra ir Kanadoje. Ir čia laikoma sandėliuose daug grūdų, už kurių laikymą valdžia moka nemažą sumą, o taip pat yra mokama farmeriams už mažinimą grūdų laukų.

Amerikiečiai nesigaili pinigų kitų šalių ginklavimui, bet matyti nėra pinigų alkaniems padėti. Pavyzdžiui, laikraščiai rašo apie maisto trūkumus Kinijoje, Indijoje, Afrikoje šalyse. Kas liečia Kiniją, amerikiečiai net už pinigus nenori parduoti. Pyksta ant Kanados, kam parduoda grūdus Kinijai.

VIENI KITIEMS AKIS DRASKO

Skaitykite straipsnį, perspausdintą iš Vilniaus, apie tai, kas dedasi pas "vaduotojus". Kad jau raunasi ponai, tai raunasi, tiesiog akis vieni kitiems drasko. Gerieji laikai jau praėjo.

[domu, kad ir juos užklupo "komunizmo šmėkla". Tuos, kurie jau nebeduoda ponams savo dolerių, dažo raudonai.

Straipsnyje cituojamas tūlas K. Strakaitis. Rodos, ar tik nebus winnipegietis. Jis jau net dvi iš trijų grupių dažo raudonai. Jis tiesiog šaukte šaukia saugotis šitų "komunistų", kurie knisiasi po jų pamatais.

Straipsnio autorius teigia, kad jie nebespasitenkina spauda. Kiti einą net į įstaigas su skundais. Primena mums tuos laikus, kada ir iš mūsų emigracijos atsiradavo tokių, kurie siundydavo policiją ir lakstydavo pas ją su visokiais skundais.

Kada nebegali nieko padaryti žodžiu, tai griebiasi policijos.

Pasidairius po Pasaulį

Britų autoritetai Hong Konge turi bėdą su kiniečiais pabėgėliais. Kadangi kolonija ir taip prisikimšusi, tai britai atbėgėlius gauda ir veža atgal į Kiniją.

Eina spėliojimai, kad stoka maisto dėl sausros pakastino nekuriuos elementus ieškoti išėities Hong Konge.

Britų atsikreipimas, kad kas nors priimtų tuos pabėgėlius, nedavė reikiamų rezultatų. Formosos nacionalistai pasisakė įsileisti mažą skaičių, bet jie nori pirma gerai iširti juos, ar nėra komunistų simpatikų. Kanada sutinka įsileisti 100 šeimynų, bet tai tik lašas vandenyne.

Sakoma, kad buvo atbėgę apie 50,000, bet didžiūma buvo sugražinti. Kinija, kaip atrodo, nepaiso, kad nekurie stengiasi patekti į Hong Kongą.

Francijos militarinis tribunolas nuteisė generolą ar eksgenerolą Roaul Saana, slaptosios ginkluotos organizacijos lyderį, kalėjimui iki gyvos galvos. Jo padėjėjas generolas Jouhaud buvo nusmerkta mirtin.

Kokiais sumetimais buvo sušvelninta bausmė Salanui, neaišku, bet tur būt dėl to, nad nesukėlus didelio jo pasekėjų keršto.

Paskelbus bausmę, teismo salėj pasigirdo marselietė ir šūkiu: Lai gyvuoja Salan! Lai gyvuoja francūziška Alžyrija!

Brazilijos ministrų taryba patvirtino parėdymą, pagal kurį yra leidžiama nacionalizuoti visas vyriausias višuoemenės aptarnavimo sistemas, kurios, žinoma, priklauso svetimšaliams.

Šis patvarkymas paliečia Jungtinių Valstijų ir Kanados kapitalistų kontroliuojamas telefono ir elektros sistemas.

Derybos tarp Brazilijos ir liečiamų kompanijų atstovų buvo vedamos jau nekurį laiką.

Indonezija nuleidusi Vakarinię Naujojo Guinėjo jau 500 parašiutininkų. Olandai, kaip matyti, nepajėgia susidoroti su jais.

Tuo tarpu prasidėjo olandų civilinių kraustymasis iš tų sričių, kuriose parašiutininkai operuoja, ir registracija dėl grįžimo į Olandiją.

Tas faktas, kad indonezams pavyko padaryti tokią sėkmingą pradžią, gali būti ženklas, kad olandai negalės išlaikyti tos kolonijos labai ilgai.

Kreditoriai užklupo 37 metų amžiaus Teksas valsti-

jos finansierių. Pasirodo, kad jo skolos viršija jo turimą beveik \$18,000,000.

Kalba eina apie Billie Sol Estea.

Tyrinėjimas gali iškelti viršun įdomių dalykų apie šį raketierių ir su juo susirišusių kitus žmones. Vienas iš jo sėbrų, įtariamas sukybėse, jau nusižudęs.

Francijoje vėl susektas suokalbis nužudyti prezidentą De Gaulle. Grupė karininkų buvo išsidirbusi planus nužudyti jį laike jo maršrutu.

Tai jau kelintas suokalbis susidoroti su De Gaulle. Mat dešinesiems labai nepatinka jo planas dėl Alžyrijos.

Bet De Gaulle neturi simpatijos ir pas nekuriuos Francijos sąjungininkus. Vyriausiai amerikiečius ir britus. Mat jis veda tokią politiką, kuri nesutampa su amerikiečių ir britų linija.

Ispanijoje netikėtai įsisiūbavo mainierių streikas. Įdomiausia tas, kad mainierius užstojo ne tik politinės grupės, bet ir nekurie katalikų aukšti dvasiškiai.

Komunistai atsišaukė į Ispanijos žmones, kad jie vieningu frontu kovotų prieš Franko diktatūrą, kuri laiko sukauščius visą Ispaniją.

Streikai, mažesniu laipsniu, pasireiškė ir kitose industrijose. Tas, sakoma, labai sukrėtė diktatorių Franką.

Ir Jungtinių Valstijų gydytojai šiausiai prieš siūlomą įstatymą, kad sulaukusiems 65 metų amžiaus būtų teikiama valstybinė sveikatos priežiūra.

Ir JAV gydytojai nori, kad sveikatos reikalai pasiliktu privačiose rankose.

Kubos pabėgėliai buvo užpuolę ant Kubos antru kartu. Tai buvę gegužės 9 dieną.

Kapitonas Carlos Pertiera giriasi, kad jis su 26 kiais buvo nusileidę parašiu-tais iš 2 orlaivių ir padarę užpuolimą ant Kastos milicijos tik 18 mylių nuo Havanos. Jie užmušę ar sužeidę 75 kubiečius.

Jis taipgi giriasi, kad tūkstančiai akru cukraus nendrių buvę išdeginta.

Nepasako, kiek iš jų pabėgo, bet jis pasprukęs vogtu laiveliu, kuris atplukdęs jį prie amfibioško orlaivio, laukusio prie Kubos.

Europiečiai teroristai Alžyrijoje nuo metų pradžios nužudė arti 5,000 asmenų. Kita tiek sužeidė.

Šiuo teroru, sakoma, jie

nori išprovokuoti musulmonus į kovą, kad tokiu būdu paliaubos būtų suardytos. Muzulmonai iki šiol atkakliai laikėsi savo sutarties su Francija.

Nesijuokit

Tūlas K. M. Juozas Šarūnas tiešijasi Nepriklausomoj Lietuvoj, kad bolševizmas galų gale sužlugus.

Matyti jis neskaito Naujienų, kurios tą pranašauja jau virš 40 metų.

J. Kardelis dėjuoja, kad "Tarptautinės painiavos didėja".

Žinoma, vis dėl to, kad Vakarų lyderiai neklauso tokių, kaip jis ir co.

Tūlas J. Grikis bando sėti "grikus" šiaurės Amerikos lietuvių tarpe rašinėdamas korespondencijas iš Svedijos.

Jam tarptautinis jaunimo festivalis Suomijoje bus "apgaulingas", kadangi ne jo plauko žmonės jį šaukia.

Faktas, tačiau, palieka faktą, kad Grikis save apgaudinėja.

Kanados lietuvių katalikų moterų priimtoji rezoliucija sako, kad reikia įkvėpti jaunąjai lietuvių kartai daugiau lietuviškos dvasios.

Bet kur jos gauti? Veiksniai baigia ją dusinti.

Dr. Šaipokas

WASHINGTON. — Desėtkai JAV žymių mokslininkų kreipėsi į prezidentą Kennedį, patardami, kad JAV nedarytų hidrogeninių bombų bandymų Ramiajame vandenyne. Jie sako, kad jeigu H-bombos bus bandomos, tai JAV vardas labai nupuls.

Sparčiai auga Tarybų Lietuvos pramonės gigantas — Kėdainių chemijos kombinatas. Jis gamins žemės ūkiui mineralines trąšas — superfosfatą ir amofosą.

Nuotraukoje: montuojamos sieros rūgšties gamybos cisternos.

Pastabos

Dėl nesėkmingo astronauto Carpenterio nusileidimo, vadovybė tuojau apkaltino jį, kad jis padaręs klaidą. Tiesa, astronautas nesigina, sako, "mano kaltė".

Tačiau ir pirmasis astronautas Glenn, taipgi vos išliko gyvas nesudegęs besileidžiant.

Tas rodo, kad su tomis amerikiečių erdvės kapsulėmis ne viskas tvarkoj.

O dabar už visų kaltes, jis liko apkaltintas.

Gaila man to žmogaus.

★

Mūsų premjeras Diefenbakeris rengiasi būti herojumi, kaip ir Pearsonas.

Jis pažadėjo, jog trumpoj ateityj Kanados vyriausybė pasiūlys Jungtinėms Tautoms apkaltinti Tarybų Sąjungą kaip imperialistinę valstybę.

Girdi, lai visi pamato, kaip konservatai kovoja prieš komunizmą...

★

Čia svarbu pažymėti, kad ponas Diefenbakeris, kaip ir vyriausybė, netiki jog Tarybų Sąjunga yra imperialistinė.

Jeigu mūsų vyriausybė tam tikėtų, ji turėjo užtektinai laiko ir progų tokį kaltinimą seniai iškelti. Bet ji to nedarė.

Ji nutarė tą vykdyti dabar, rinkiminės kampanijos įkarštyje, kad pademonstravus savo antikomunizmą, tikslu pasigerinti reacionieriams, kad už juos balsuotų.

★

Kaip nesakysime, šitokia mūsų vyriausybės politika yra ne tik nerimta, bet ir žalinga.

Dėl savo karjeros labo, dėl keletos reacionierių balsų, ji rengiasi kelti tokius dalykus, kurie yra niekas kitas, kaip provokacija ir gali dar labiau pabloginti ir taip įtemptą tarptautinę padėtį.

★

Kad mūsų premjeras būtų tik vienas toks politikierius Vakarų pasaulyje, dar būtų pusė bėdos. Dabar jų čia pilna.

Amerikiečiai ir kiti taipgi tarptautinius klausimus taria ir sprendžia ne pagal reikalą, bet žiūri, kaip tas atsilieps į jų karjerą.

Galima sakyti, iš jų ir mūsų Diefenbakeris išmoko.

O per tokius trumparegius ir savanaudiškus politikierius ir rimti tarptautiniai susitarimai pasidaro negalimi.

Z. Janauskas

PRAKEIKIMAS

Pranas Raščius

Eikliakojes sternas iškankinus,
Nugrumzdėjo lytimis žiema
Ir, rausvai nudažiusi karklynus,
Dvelktelėjo kaiman šiluma.

Spinduliuoja šilumą, atrodo,
Padūmavę tylūs vakarai
Ir žiedai šimtahektarių sodų,
Ir išsprogę liepų pumpurai.

Bet vis vieną širdį skausmas ėda,
Ir žydėjimas nemielas obelų,
Kai nuskrieja mintys prie Kalėdų
Ir Nevados tolimų salų.

Spinduliuoja ten pašėlus baisiai
Atomo kaitrioji šiluma,
Spinduliuoja ji
Ne naujo vaisiaus
Atėjimą —
Mirtį nešdama.

Ir lyg naktį prakeikimą slogų
Siųs gamta, paskendus ugnyje,
Tobuliausiam savo vaisiui — žmogui!
Argi žmogui?
Argi jam?!
Deja...

Ką Kiti Rašo

Silpuapročiai, ar kas?

Komercinė spauda paskelbė, kaž kokią nerimtą "žinią" apie nerimtą žmogų, o ta provokacinė "žinia" dabar naudojami visi Tarybų Sąjungos priešai, bene daugiausiai — lietuviškiesiems krikščionims.

Iš Philadelphiajos į Tarybų Sąjungą buvo išvykęs tūlas David Johnson su savo žmona ir dviem vaikais, tariamai, ten apsigyventi, bet ten pabuvę iš viso apie penkias dienas, sugrįžo ir pareiškė, kad jie ten viską patyrę ir pamatę, kaip esą bloga ten gyventi!... Minėto Johnsono žmona — Zapėnaitė; jos tėvai gyvena Manchester, N. H. Zapėnai pasiuntė šiai šeimai pinigų, kad galėtų namo sugrįžti.

Klausimas dabar kyla: kam šis triukšmas? Kas suprovokavo šitą Johnsonų kelionę? Koks sveiko proto žmogus, be susitarimo iš anksto, gali vykti į bet kurią šalį apsigyventi?

Į Tarybų Sąjungą vykstant apsigyventi, reikia pirmausia gauti užtikrinimą, ar tave ten priims? O jei priims, ar tau yra užtikrintas butas? Ten jau gyvenamųjų namų dar vis stoka, ir asmuo ar asmenys, atvykę iš kitur, taip lengvai buto negaus, jei neturi iš anksto duoto užtikrinimo.

Ką gi Johnsonas galėjo patirti (apie gyvenimą Tarybų Sąjungoje), išbuvęs ten iš viso apie penkias dienas? Jis ten nebuvo pradėjęs net gyventi, nebuvo pradėjęs

dirbti, gal būt net neturėjo progos nė pas joki gyventoją į namus užteiti. Tai kodėl jis, durnai padaręs, dabar kaltina ne save, o Tarybų Sąjungą?!

Mums atrodo, čia bus kaž kokia provokacija, sugalvota ne Johnsono, o kokių nors šunpolitikų, kurie manė, būk šiuo įvykiu būsiąs "užduotas smūgis komunizmui". Amerikoje, mat, šiandien visur primena žmonėms: "Galvokite, kaip kovoti komunizmą, tai būsite geri amerikiečiai". Na, tūli ir "galvoja"! Ir nusigalvoja ligi didžiausio durniaus!

— Laisvė

Ir ne bėpamato

"Chicago Tribune" korespondentas Arthur Veysey rašo iš Londono apie nugirtus anglų pokalbius ir sako, kad didžiama visos Europos žmonių bijo ir nekenčia vokiečių. Kurie ir stoja už Adenauerio režimo prisiėmimą talkon, teisinasi, kad geriau kada pikti žmonės yra talkininkais, o ne priešininkais".

Eiti karan dėl Berlyno būtų pavojinga. Europoje nesirastų žmonių remiančių tokį karą.

Mažai kas tiki, kad vokiečių nacionalistai ir militaristai pasikeitė nuo Hitlerio laikų. Jeigu jie kitaip kalba, tai tik prisimesdami.

— Vitnis

Nepaiso aliantų

Vašingtonas informuoja, jog JAV nepaiso savo alian-

tų spaudimo. JAV neša "sunkiausią našta" kovoje prieš komunizmą", tai savinasi teisę ir vadovauti Vakarams.

Tie aliantai yra kancleris Adenaueris ir prezidentas De Golis. Abu jie priešinasi JAV deryboms su TSRS Berlyno klausimu.

Atrodo, Vašingtone pradėdama įsisąmoninti, kad Adenauerio talka turi savus sumetimus, kad jis nepaiso "laisvo pasaulio" negi Vakarų demokratijų.

Jo Vokietijoje nedaug kas pasikeitė ir po karo. Vokiečių militaristai tik laukia progos užkurti naują karą.

Sulaikyti tai reikalingi geri santykiai su TSRS.

Vienas valstybės departamento pareigūnas, kaip teigia AP žinia, pareiškęs:

"Mes nesileisime į akciją, kuri gali priversti prie destruktijos ir JAV ir kitų šalių..."

"Mes turime teisę išbandyti visas progas susitarimui..."

Suprantamas yra tas, kad Adenauerio ir De Golio politika stumia į karą, kuris gali būti pragaištingas ir jų šalims ir JAV.

Gerai, kad mūsų vyriausybė nesileis prie to, jei nesileis.

Žmonių sentimentas viešai pareikštas už taiką gali daug padėti nesileisti sunaikinimo.

— V. Andrusis

Istorijos nesulaikyti

Birčistinių lietuvių tautininkų organas "Dirva" kaltina Ameriką ir prez. Kennedį už klaidas dėl pralaimėjimų Laose, Pietų Vietname, Kuboje ir šiaip visuose tarptautinės politikos frontuose. Girdi, jeigu nebūtų buvę padaryta ir daroma klaidų, tai Amerikai vienai nereiktų eikvotis laisvajam pasauliui gelbėti.

Tai ultra reakcininkų šneka, "filosofija".

Ką gi Amerika ir prezidentas gali padaryti, kai istorija nestovi vietoje, žygiuoja savo keliu. Feodalinės šalys darė viską, kad užkirtus kelią kapitalizmui. Ir kas iš to išėjo? Prakišo. Tokį pat likimą istorija ruošia ir kapitalizmui.

Nebuvo, nėra ir nebus tokios jėgos, kuri istorijos ratą sustabdytų. Jo negali sustabdyti nei atominės bombos, nei viską griauantis karas.

Amerikos klaidos dėl pralaimėjimų tolygios lietuviškų nacionalistų klaidoms Tarybų Lietuvos atžvilgiu. Nei birčistinių tautininkų, nei klerikalų, nei grigaitinių šūkojimai Lietuvoje kapitalistinės santvarkos nebegražins. Ten auga naujas tarybinis žmogus ir stotasi naują komunistinį gyvenimą vi-

ŠYPSENOS

Dangus susirems su pragaru

"Ar girdėjai, kad amerikiečiai eksploduos nuklingą bombą 500 mylių aukštyje?" klausia vienas kanadietis kiltą.

"Turi mintyje, kad ji pramuš dangų ir pabers angelus?"

"Panašiai".

"O ar tu girdėjai, kad rusai ruošiasi eksploduoti bombą labai giliai žemėje?"

"Nebūt bolševikai, jie nori paleisti iš pragaros vėlnius ir tokiu būdu subalansuoti jėgą".

—

Atomų kaltė

"Aš prieinu išvados, kad atomo suskaldymas buvo labai pavojingas dalykas", pradėjo filosofuoti vyras žmonai vakarienei valgant.

"Kuo tu savo išvadą remi?" klausia žmona.

"Tik tu pasižiūrėk, kiek neramumų atsirado mūsų pasaulyje. Net Ispanijoje žmonės sujudo. Matyti atomai skyla ir žmonės išjudina".

—

Pablogėjo dalykai

"Automacija įnešė prastą padėtį ir šeimoje", sudėjavo tėvas.

"Ką tu turi mintyje?" klausia motina.

"Kai aš ką bloga padarydavau, tai mane tėvas disciplinodavo skustuvo diržu, o dabar aš ką gi galiu padaryti su elektriniu skustuvu?"

siems laikams.

Rusai baltagvardiečiai ir aristokratai po Didžiosios Spalio revoliucijos pabėgę emigracijon kiek šūkavo, ir ką gi laimėjo? Spyga! Kur jie šiandien! Istorijos sašlavynė. Ruoškitės ponai nacionalistai ir jūs į tą sašlavynę. Tautai jūs nereikalingi. Ji apsieina ir be jūsų.

— S. J. Jokubks

ISPANAI FAŠISTAI IR RADIJO ŽINIOS

MADRIDAS. — Ispanijos fašistai kelia skandalą, kad būk žmonės į streiką iššaukė Tarybų Sąjungos ir kitų šalių radijo propaganda.

Jie šūkavja ir prieš Vakarų Europos radijo žinias, kuriuos būk nėra prielankios Ispanijos fašistų viešpatavimui.

Stengdamiesi sulaužyti streikus, fašistai puola nužiūrimus žmones. Bilbao, Leona, Madride ir Barcelonos miestuose jie suėmė 24 "komunistinius vadus". Barcelonoje areštavo 90 universiteto studentų.

Peranksti Spręsti

Draugas A. Bimba pastabose Laisvėje rašo:

"Dar nežinia, ar jau apsimoka sveikinti kanadiečius, kurie šiomis dienomis pagimdė naują partiją vardu 'New Democratic Party'. Ji sudaryta iš senosios socialistų kankinamos 'Co-operative Commonwealth Federation' ir 'Canadian Labor Congress'. Tiesa, ją, atrodo, remia ir Kanados darbo unijos, tačiau tai dar nereikia, kad ji įmsis rimtos ir išmintingos programos. Gerai būtų, kad ji taip padarytų ir taptų jėga, su kuria turėtų rimtai skaitytis Kanados valdančioji klasė.

"Apie tai turėtų plačiau mus ir pasaulį painformuoti patys kanadiečiai".

Į tai atsakant reikia pačioje pradžioje pasakyti, kad dabar dar peranksti spręsti, kas iš šios partijos bus. Ji dar tik pradeda vystytis. Kokiu keliu ji nueis, galima tik spėti.

Gal kiek aiškiau bus plačiau paaiškinus, kaip ji atsirado ir kaip ji pasirodė per tuos kelis mėnesius.

Co-operative Commonwealth Federacija buvo suorganizuota tais laikais, kada Kanadoje siautė ekonominis krizis ir žmonės buvo pusėtinaai nusivylę senomis partijomis. Ją sudarė kelios socialdemokratinės grupės. Beveik tuo pačiu laiku atsirado kita nauja partija — Social Credit Union. Kai pirmoji buvo į kairę nuo konservatų ir liberalų, tai antroji — į dešinę. Socialkreditoriai laimėjo Albertos provincijoje su pažadu duoti kiekvienam po tam tikrą sumą kredito į mėnesį, kad įgalintų žmones nusipirkti maisto ir kitų gaminių. Bet tie pažadai ir iki šiai diena neišpildyti, nors socialkreditoriai valdo ir Britų Kolumbijos provinciją.

CCF laimėjo Saskačevanoj — fermerių provincijoje. Tebevaldo tą provinciją ir šiandien. Bet jiems nepavyko pasiekti žymesnių laimėjimų kitose provincijose. Į federaciją parlamentą buvo vienu kartu išrinkę porą tuzinų atstovų, bet vėliau smarkiai nupuolė.

Šios federacijos lyderiai, veikia unijose, sugalvoja, kad reikia sudaryti naują partiją, įtraukiant į ją unijas. Iniciatyvą paėmė Kanados Darbininkų Kongreso lyderiai. Po daugelio konferencijų įvairiose Kanados dalyse, buvo sušaukta steigiamoji konvencija Otawoje ir sutverta Nauja Demokratinė Partija.

Winnipege, paruošiamoji konvencijoje, buvo priimta nebloga programa. Buvo pa-

sisakyta už įtraukimą į partiją visų dirbančių žmonių. Bet steigiamoj konvencijoje viskas buvo susiaurinta. Į vadovybę buvo išrinkti seni socialdemokratai, vadovavę senajai CCF, kuri likdavosi įsteigus naują partiją. Dabar, einant rinkiminei kampanijai, šios partijos lyderiai kalba taip, kaip kalbėdavo CCF vardu. Nemažai jie giriasi, kaip sėkmingai jie triuškina komunistus unijų tarpe.

Kanados Komunistų Partija, nors ir labai kritikuoja šiuos lyderius, išleido pareiškimą, kad ji stovi už tai,

Jie Visi Nejučiomis Gelbsti Komunistams

N. AUKSTUOLIS

Rinkiminei kampanijai vis labiau įsisiūbuojant, politikieriai vis arčiau puola vienas kitą. Įdomiausia tas, kad visų keturių partijų politikieriai bando "sumušti" vienas kitą kaltindami "talkininkavime komunistams". Konservatai kaltina liberalus, būk jie visuomet perminkštai atsinešę linkui komunistų, o liberalai atšauna, kad konservatai padeda komunistams prekiaudami su Kinija ir Kuba. Socialkreditoriai šaukia, kad visos kitos partijos ruošia kelią komunistams. Na, o Naujosios Demokratinės Partijos lyderiai dar garsiau šaukia, kad Komercijos Rūmai yra geriausi komunizmo talkininkai. Jie esą geriausi kovotojai prieš komunizmą. Žiūrėkit, sako jie, kokią kovą prieš komunistus jie vedą unijose. Jei tik kuri nors "paraudonią", Kanados Darbininkų Kongresas tuoj išmetas. Tokios unijos galinčios sugrįžti tik tai tuomet, kai jos apsvailančios nuo "raudonumo".

Taip tai, kaip pirtyje, politikieriai vanaoja vienas kitą su "raudona" šluota, ieškodami žmonių balsų. Ir jie, matyti, jaučiasi atlieką didelį darbą kovoje prieš komunizmą. Jie, vargšai, tačiau, matyti, nežino, kad jie visi gelbsti komunistams.

Komunizmas, tai ne kieno nors sumanymas. Tai socialinis reiškinys. Socialinės sistemos keičiasi, vis progresuoja. Ir juo labiau senoji, egzistuojanti sistema išsigimsta, tuo greičiau jos vietą užima komunistinė. Patinka tas, ar ne, bet tas įvyksta.

Dabar pažiūrėkime, kaip visos kapitalizmą lapančios

kad darbo žmonės balsuotų už šios partijos kandidatus. Ji aiškina, kad tik tokiu būdu galima palaužti senųjų kapitalistinių partijų monopoliją. Pati KKP stato tik keletą kandidate.

Nauja Demokratinė Partija pasisako prieš nuklinių ginklų įsileidimą į Kanadą, už Kanados tarpininkavimą siekiant susitarimo tarp Rydų ir Vakarų, bet pasisako ir už palaikymą NATO. Ji taipgi agituoja už planuotą ekonomiją, už sveikatos apdraudimą.

Taip tai dalykai su nauja partija. Kanados žmonės, kaip atrodo, nepuola prie jos labai entuziastiškai. Bet rinkimai bus geriausias įrodymas, kaip jie atsineša.

partijos gali padėti komunizmui. Kapitalizmas gali ilgiau laikytis pravedamas pribrėdusias reformas, plėsdamas demokratiją, kad žmonėms valia galėtų kuo plačiau pasireikšti. Kur tas yra daroma, tenai kapitalizmas laikosi geriau.

Kur kapitalistinės partijos iš visų jėgų stengiasi išlaikyti privatiškus interesus, privatiškas privilegijas, pelnagrobystę, nepaiso žmonių masių interesų, tenai kapitalizmas yra silpninamas, nes gyvenimas laikomas vietoje, nedaromos reikiamos reformos, žmonių nepasitenkinimas auga. Tokių šalių kapitalistiniame pasaulyje šian dien yra gana daug.

Kur tik socializmas paėmė viršų, prieš tai kapitalistinė sistema buvo pasidariusi nebepakenčiama. Ir tokią nepakenčiamą gyvenimą padarė ne kas kitas, kaip kapitalistinės, reakcinės partijos. Jos nualino šalis, jos įbloškė į skurdą plačiausias mases žmonių, jos sunaikino demokratiją.

Tie politikieriai Kanadoje, kurie nori išlaikyti aukščiausius privačių kompanijų pelnus, kurie nuolatos puola žmonių laisves, aišku, pamazū kasa duobę savo sistemai. Šiuo atžvilgiu pirmoj vietoj stovi Komercijos Rūmai, kurie piestu stoja prieš bent kokias reformas. Paskui juos seka socialkreditoriai, konservatai ir liberalai.

Naujosios Demokratinės Partijos lyderiai, iš vienos pusės, pasisako už didesnes reformas, už planavimą, bet iš kitos, jie, atkakliausiai kovodami prieš pažangiųjų unijose ir kitur, silpnina darbo žmonių vienybę,

padeda kapitalistinėms partijoms ir tokiu būdu kapitalizmui. Jie su tokia politika negali suburti daugumos darbo žmonių. O kapitalistai, aišku, negi rems juos tik dėl to, kad jie kovoja prieš komunistus.

Kai kas sako, kad Kanadoje komunistinis judėjimas silpnas. Tame gal yra kiek tiesos. Kaip matyti, organizaciniai komunistai silpni. Bet ideologiniai, matyti, labai tvirti. Jeigu visos kitos partijos randa reikalą diena dienon rėkauti prieš komunizmo pavojų, tai gal yra pagrįstas. Matyti, kad žmonės galvoja, kalba apie komunizmą.

Įdomų reiškinį iškelia visuomenės opinijos tyrinėtojai Jungtinėse Valstijose. Jie sako, kad tyrinėjimai rodo, jog 40 procentų žmonių Jungtinėse Valstijose mano, jog komunizmas laimės. Tik įsivaizduokit: Jungtinėse Valstijose, kur siaučia tokia žiauri reakcija prieš komunistus!

Žmonės taip galvoja ne todėl, kad tenai komunistų judėjimas būtų toks tvirtas. Priešingai, tenai kol kas komunistinis judėjimas silpnas. Bet jie mato, kad kapitalizmas pūva ir jam ateities nėra. Ir visi kapitalistų "vaistai" jam gelbėti neatsako reikalui. Didžiuma kapitalistų kovoja prieš reformas, kurios padėtų kapitalizmui ilgiau pasilaikyti.

Išvada aiški. Visi aršieji antikomunistai, kaip reformų priešai, žmonių laisvių griovėjai, taikaus sugyvenimo oponentai, yra tuom pat sykiu ir kapitalizmo silpnintojai. Ne tiek silpnintojai, kiek aklaai prieštaraujantioms reformoms, kurios dar padėtų kapitalizmui geriau laikytis. Todėl, patinka jiems ar ne, jie artina tą laiką, kada kapitalizmas turės užleisti vietą komunizmui. Tai kas gi, jei ne talkininkavimas komunizmui, jeigu galima taip išsireikšti?

Gal atrodyti juokinga, bet faktas yra faktas, kad tos reformos, kurias komunistai siūlo, daug padėtų kapitalizmui ilgiau pasilaikyti. Sakykite, kad komunistai yra geriausi kapitalizmo draugai. Iš dalies galėtų taip ir būti. Bet čia klausimas sukasi ne apie kapitalizmo gelbėjimą ar griovimą. Reformos siūlomos tam, kad jos reikalingos žmonių labui.

Tiktai trockistai ir kiti sektantai smerkia tokią taktiką. Girdi, kam tos reformos, jei jos ne silpnina, bet tvirtina kapitalizmą. Pirmiausia, sako jie, reikia nuversti kapitalizmą. Bet tai seniai sveiko proto sugriauta teorija. Viskas turi ateiti savo keliu. Žmogui reikia gyventi, valgyti, apsirengti. Tad pirmoj vietoj šie klausimai

Veteranas sporto pranešėjas ant radio Red Barber, kuris paskirtas pranešėju naujoje programoje "Sports-A-Rama".

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

P. Karpavičius, Toronto, pridavė \$13.00 aukų, kurias suaukavo LB rėmėjai J. O. Žiulių vestuvių pokilyje. Aukotojų pavardės buvo minėtos korespondencijoje, tik per klaidą buvo praleisti J. E. Maskeliai, kurie aukojo \$1.00. Labai atsiprašome klaidos paliestus draugus.

S. Skuda, Vanessa, Ont., per torontietį S. Rogers atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$1.00.

P. Pajuodis, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą.

J. Lucas, Harmattan, Alta., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratas.

J. V. Raškevičius, Rockford, Ill., prisiuntė naują prenumeratą ir paaukojo LB vasarinei paramai \$1.00.

P. Petrauskas, Ste. Agathe, Que., prisiuntė \$1.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

Paul Kuncė, Barrie, Ont., \$6.00;

A. Kulikauskai, Toronto \$1.00;

B. Urbas, Port Dover, Ont., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

ALŽYRAS. — Netoli šio miesto rasti penkiolikos europiečių lavonai. Tai pasekmės vietos gyventojų atsakymo į teroristų veiksmus.

mai ir statomi.

Visiems aršiesiems antikomunistams nevertėtų labai aukštintis su savo antikomunizmu. Tokia jų vaizduotė labai apgaulinga. Jie tuomi artina sau grabo lentą.

Noriu Jums Pasakyti...

Pranas Tumėnas apie trisdešimt metų praleido tolimoje Kanadoje. 1958 metais jis grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Vilniuje.

Prieš kelias dienas P. Tumėnas buvo užsukęs į "Tėvynės balsas" redakciją ir pareiškė norą pasidalinti mintimis su Kanadoje likusiais draugais. Spausdiname P. Tumėno straipsnį.

—o—

Žmogus — keista būtybė. Vos ketveri metai, kai palikau Amerikos žemyną, kuriame išgyvenau trisdešimt metų, o kaip greit viskas slenka į užmaršį. Tai — nemaloni teisybė. Tiek daug ten visko, pergventa! Tiek daug draugų palikta, kurie gyvena tokia pat, kaip ir aš anksčiau, tėviškės nostalgija. Reikėtų rašyti rašyti, visą dabartinį savo gyvenimą perteikti, nes kiekvieno mūsų tautiečio, gyvenančio už jūryje, nors ir ilgiausiai jis gyvena, siela tebėra gimtinėje. Visa, ką ten matai, yra svetima akimis ir tolima širdžiai. Mūsų Tėvynė savo užjūrio sūnus ir dukras dar labiau patraukia šiandien, kai ji uoliai gina visų tautų laisvę ir pasaulinę taiką.

Kai žmogus gyvena blogai, tai jis kovoja, kai gerai — ulioja. Panašiai atsitiko ir su manimi — nepilnai ištesėjau draugams duotus žodžius daug rašyti iš gimtinės. Rimtų priežasčių pasiteisinti ir neturiu. Darbas čia daug laiko neatima ir žmogaus nenuvargina, nes mūsų mylimą tėviškę jau užtvino mašinos, ir ne svetimi, o pats mūsų tautietis moka jas pasigaminti ir valdyti. Todėl ir dirba lengvai, ne taip, kaip kitados, ir daug laisvo laiko turi. Bet gyvenimas dabar toks įdomus, kad tas laikas prabėga nepastebimai.

Nūdien labiausiai metai į akis jaunimas, mokslo sąlygos. Kai aš anais laikais lankiau pradinę mokyklą, mokiniai turėdavo atlikti sunkias baumas už nepasisekimus moksle. Koks didelis skirtumas dabartinėje mokykloje! Paimkime Vilniaus vidurines ar septynmetes mokyklas. Kiekvienoje jų yra medicinos sesutė, dantistas ir gydytojas. Vaikučiai — mokiniai dažnai skiepijami, tikrinami rentgeno aparatu, matuojami, sveriami. Mokykloje yra valgykla, mokiniai kasdien už dešimt kapeikų pavalgo maistingus šiltus pietus. Klasės erdvios, šviesios. Moksleiviai dažnai vežiojami po įvairias įdomesnes Lietuvos vietas. Mokykloje yra mokinijų tėvų komitetas, kuris šaukia tėvų ir mokytojų bendrus susirinkimus,

tariasi, kodėl vienas ar kitas mokynys blogai moko, kaip jam padėti. Taip pat surengiamos čia vadinamos atdarų durų dienos. Tuomet tėvai gali ateiti į klasę per pamokas, stebėti, kaip elgiasi jų vaikai.

Vytenio gatvės rajone, kur aš dabar gyvenu, per pastaruosius trejus metus išaugo kelios dešimtys penkiaaukščių namų. Iš Vilniaus elektrinės į mūsų butus vamzdžiais sruvena karštas vanduo, virimui iš Ukrainos atėina natūralios dujos. Namai suskirstyti į butus pagal šeimų dydį. Kiekvienas butas turi atskirą virtuvę, prausyklą, tualetą, balkoną ir šaltą sandėliuką. Toks butas Amerikoje kainuotų apie šimtą dolerių, o tuo tarpu aš už dviejų kambarių ir virtuvės butą moku šešis rublius mėnesiui. Tai mokestis už viską: patalpas, apšildymą, nuolat karštą vandenį, dujas, elektros šviesą.

Taigi, kaip matote, įsikūriau gerai ir gyvenu taip, kaip ir dauguma Lietuvos gyventojų. Ta proga noriu atsakyti savo buvusiems draugams Kanadoje, kurie man rašo laiškus. Mane senas pažįstamas V. Šaugauskas iš Kanados (Port Arthur) manęs laiške klausia: parašyk, kaip ten gyvenasi, ar neišduotos mūsų šalyje 1917 metų revoliucijos idėjos, dėl kurių ir mano brolis žuvo? Mačys L. (iš London, Ont.) rašo: "Čion tūli laikraščiai rašo, kad sugrįžusieji repatriantai kalinami ir išvežami į gilumą Rusijos". Aš jums, draugai, atsakau abiemis viešai dviem žodžiais: gėda Jums. Juk Jūs turėtumėte gerai viską suprasti, esate pakankamai išsilavinę žmonės.

Vienas draugas, taip pat

Mirė G. Newmans

SUDBURY. — Gegužės 14 dieną General Igoninėj mirė George Newmans, sulaukęs 53 metų amžiaus. Didžiausiam nuliūdime paliko žmona Valeda, dvi dukters — Betty ir Shirley, ir sūnus George.

Velionis kilęs iš Lietuvos, Šilinės kaimo, Tauragės vals. ir apskrities. Kanadon atvyko 1929 metais.

Buvo pašarvotas Bernard Jackson laidotuvių koplyčioje. Karštą puosė gražūs gėlių vainikai ir buketas nuo šeimos, giminių ir draugų. Buvo palaidotas gegužės 17 dieną Park Lawn kapinėse.

Lai būna lengva jam šios šalies šalta žemelė.

J. Brazdžius

iš Port Arthur, rašo, kad tenai tautietis Palionis, kuris man gerai žinomas, negalėdamas g-uti darbo, buvo priverstas išduoti krautuvės langus, kad gautų duonos kalėjime. Pažįstami taip pat rašo, kad Kunčiu, kuris kovėsi praeitame kare, taipgi Juodzevičiui, buvo atsakytos pilietybės. Ir daug tokių laiškelių.

Kadangi aš jau šioje pusėje ir tenykštį gyvenimą gerai žinau, tai man iš čionai žiūrint darosi net baisu, galvojant apie Amerikos "gerbūvį ir demokratiją". Ir dar ten žmonės drįsta peikti Tarybų Lietuvos gyvenimą! Štai mes, sugrįžusieji iš Kanados, vieni dirbame, kiti gauname pensijas. Visi turime ramų, sotų

ir garantuotą gyvenimą! Per šį laiką aš jau du kartus išsėjau kurortuose.

Kai žmonėse baigiasi pamainos, tai vien girdėti žodžiai: kur šiandien eisi?.. Ką šiandien veiksi?

Čia bet kas — darbininkas, studentas ar inžinierius — turi įvairias pramogas: kinus, įdomias radijo ir televizijos programas, sportą, teatrą, kurių mažoje Lietuvoje daug daugiau, negu Kanadoje.

Baigdamas, noriu Jums pasakyti, kad gyvendamas Tarybų Lietuvoje, dar labiau įsitikinau, jog mūsų šalis neužilgo bus labiausiai apsišvietusi, turtinga ir graži kaip žydintis gėlynas.

P. Tumėnas

(Tėvynės Balsas)

Panika Ima "Laisvintojus"

Narimantas Noragas

Jūs, tur būt, dar atsime-nate tuos "šauniuosius" laikus, kai trys Čikagos biznismenai, trys narsieji muškietininkai, trys broliukai - sakaliukai — šimtis, Grigaitis ir Vaidyla — važinėdavo iš pikniko į pikniką, iš mitingo į mitingą, iš minėjimo į minėjimą ir pasakodavo: kaip jie skrido, kaip nuskrido, kaip išlipo, kaip nuėjo, kaip pietavo, kaip vakarieniavo, kaip nusifotografavo... Su kuo gi? Nagi su kongresmanai žadėjo netru-mano. Su tikrais Jungtinių Amerikos Valstijų kongresmanais, kurie gyvena Vašingtone ir viską žino. Ir tie kongresmanai žanėjo netrukus "išlaisvinti" Lietuvą, o komunizmą visiems amžiams nutrinti nuo žemės paviršiaus. Gi kad visa tai greičiau įvyktų, reikėjo pinigų, pinigų ir dar kartą pinigų...

Tai buvo pelningi laikai. Iš Europos suvažiavę "dipukai" ne tik nuplodavo trijų muškietininkų kalbas, bet ir krūvelės dolerių sumesdavo. Kad tik greičiau tie kongresmanų pažadai išsipildytų. O trijulė pagirdavo "dipukus" už jų duosumą. Pavadindavo juos "broliais lietuvišiais", "patrijotais", "kovotojais". Tikrieji biznismenai niekada komplimentų nesigaili savisiems klientams.

Bet štai praėjo keli metai. "Dipukai" po truputį apsi-uostė naujajame krašte ir įsitikino, kad dolerių krovimas į trijų muškietininkų kaspį, tai maždaug tas pats, kaip į kiaurą maišą. Kiek įdedi, tiek pradingsta. O ką kongresmanai pasako, tai taip pat dar ne viskas teisybė. Pagaliau, ir papietauti arba nusifotografuoti su kongresmanu, kažin, ar jau toks didelis dalykas. Ir jie nutarė savo dolerius pasitau-

pyti. Tuo labiau, kad diena iš dienos vis mažėja darbai, o tų dolerių ir taip ne kažin kiek susidaro. Pagaliau, kai kurie jų ir patys pamėgino susitikti su kongresmanais.

Ir, žinote, kas iš to išėjo? Buvę "broliai lietuvišiai", "patrijotai" ir "kovotojai" staiga trijų Čikagos muškietininkų lūpose pavirto nevidonais. Kur ten nevidonais. Daug baisesniais sutvėrimais. "Naujienos", trijulės sekretoriaus organas, pradėjo "dipukus" skirstyti į rūšis. Pirmosios ir antrosios rūšies "dipukai" — dar pusė bėdos. Bet trečiosios rūšies, tai "lapsardakai", "kuriems ne vieta lietuvių bendruomenėje".

Š. m. gegužės 14 d. "Naujienos" kažkokio Svečio slapyvardžiu rašo: "Vakary Vokietijoje stovykliniame gyvenime kai kurie tokie vertėsi provokacijomis, lietuvių prieš lietuvių kiršino. Keletas tokių grįžo į kitapus Geležinės uždangos... ir ten per komunistų radio ir spaudą šmeižė lietuvių komitetus ir veikėjus. Kai kurie tokie pralindę pro skryningus, atsirado čia Amerikoje ir čia ėmėsi drumsti ligi tol buvusį vieningą lietuvių sugyvenimą... šmeižia savo globėjus, peikia visa, kas lietuvių čia buvo sukurta, viskas jiems negerai, niekina lietuvių kultūrinę ir politinę organizaciją, kursto neduoti aukų Altui, Vlikui, Balfui ir t. t.; ieško priežasčių sugriauti, reformuoti, užvaldyti, paimti į savo rankas..."

Gi š. m. gegužės 17 d. "Naujienos" kočioja ne tik trečiosios, bet jau ir antrosios rūšies "dipukus". K. Strikaitis porina: "Į Svečio naujųjų ateivių susikrystymą

trimis grupėmis turiu ir dėl jo antrosios (II) grupės kaip pasakyti. Tremtiniai, buvę išgabenti į Vokietiją dirbti žymia dalimi buvo komunistai ar komunistuojantieji... vėliau, vokiečių nacių okupacijai užėjus, norėdami išvengti bylos ar bausmės, savanoriškai išvyko į Hitlerio 'reichą' darbų dirbti arba buvo tenai išsiųsti. Kad ir daug bėdų turėję ir vargų matę pusbadžiu bedirbdami vokiečiams, bet, karui pasibaigus, gavę viltį patekti į geresnį gyvenimą laisvuose Vakaruose, jie nebegrįžo į savo raudonąjį 'rojų'; vėliau pralindę pro visokius 'skryningus', drauge su kitais DP prasmuko į tokią Ameriką, kaip 'baltutėliai balti'... Atkutę ir atsigavę kiekvienas čia pradėjo savo spalvas demonstruoti, arba, savo spalvas paslėpę, savo būdu ir siekimais pasirodyti... Anksčiau ir aš rašiau, kad turime būti atsargūs su komunistiniais agentais, kurie knisiasi mūsų pačių tarpe..."

Taigi, matote, kuo pavirto "dipukai" Grigaitio organo po to, kai jie sumažino savo paramą trijų muškietininkų "laisvinimo" bižniui. Komunistais, agentais, išdavikais, drumstėjais... Panika apima "laisvintojus". Kai kurie "dipukai" Grigaitį vadina "marksistu", atseit, vardu, kuris amerikoniškose įstaigose gerokai inkriminuoja žmogų, o Grigaitis dar žiauriau, — savo oponentus krikštija tiesiog komunistais. Nemanykit, kad visa tai tik spauda ribojasi. Ne. Eina skundai ir į atitinkamas įstaigas. "Broliai lietuvišiai" staiga pasidaro nebe broliais, kai doleris pasimaišo.

Ką visa tai reiškia? Visų pirma, tai reiškia, kad tie "šaunieji" laikai, kai trys apskrūs Čikagos biznismenai sugebėdavo be didesnio vargo prisielgetauti iš žmonių pinigų ir paskui juos leisti pasivažinėjimams į Vašingtoną, jau praėjo. Ir kad jų "laisvinimo" bižnis po tam tikro žydėjimo laikotarpio sėkmingai bankrutuoja. O tatai jau teigiamas dalykas.

(Vilnis)

MADRIDAS. — Ispanijoje darbo žmonių streikai plečiasi. Be Asturijos angliakasių ir plieno pramonės kai kurių fabriky darbininkų, streikan eina ir šiaip jau smulkiosios pramonės darbininkai. Ap-skaičiuojama, kad streiko lauke buvo mažiausia 100,000 darbininkų.

Be ekonominių reikalavimų streikieriai iškėlė ir politinius reikalavimus. Nori demokratinį laisvų ir teisės streikuoti.

Montrealo žinios

P. Rotomskiui Mirus

MONTREAL. — Žinia apie Lietuvoj mirusį Povilą Rotomskį mus montrealiečius labai skaudžiai pritrenkė, nes Povilas, kai karo metu pas mus lankėsi, tai paliko apie save labai malonius, neišdildomus prisiminimus. O skaudžiausiai šią liūdną žinią pergyvenome, tai buvę turistai, kuriems teko laimėti atsilankyti Tėvynėje ir pajusti jo tėvišką malonų ir didelį draugiškumą, nuoširdumą ir meilę savo tėvynainiams.

Povilas užsienio lietuviams buvo plačiai žinomas ne tik kaip taurus Lietuvos sūnus, pergyvenęs audringą savo jaunystę, žiaurius smetoničius laikus, ragavęs ilgų metų kalėjimo duoną, ilgąmetis kovotojas už darbo žmonių reikalus, užsigrūdinęs re-

voliucionierius, didis savo tėvynės patrijotas, bet taipgi labai jautriai atjautė savo tėvynainius išblaškytus po platųjį pasaulį. Būdamas Lietuvos Draugystės ir Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviams pirmininku, palaikė su jais kuoglaudžiausius ir nuoširdžiausius ryšius, teikė visokeriopą pasalaugą, aprūpino gausią Lietuvoj leidžiamą literatūrą.

Lai būna lengva gimtosios šalies žemelė Tau Povilai, o likusiai šeimai ir artimiesiems didelė užuojauta šioje liūdėsio valandoje.

Buvusi turistė

P. Kisieliene

**Palaikykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSĄ**

Trumpai Apie Viską

Praėjusį sekmadienį teko pirmą kartą po žiemos išvažiuoti iš miesto. Išvažiuojant teko susitikti ir su Liaudies Balso skaitytojais, su kuriais išsikalbėjome ir mūsų laikraščio Liaudies Balso reikalais.

Kiek patyriau, tai dauguma stovi už tai, kad birželio mėnesis yra tinkamiausias pravedimui vasarinės kampanijos laikraščio reikalams.

Taigi, brangūs Liaudies Balso skaitytojai ir rėmėjai: žinodami, kad šandien tu skaitlingų piknikų Liaudies Balsui jau nebesurošime, tad, kaip ir praityje, pridukite savo auką ar pasiūskite prie pirmos pasitaikiosios progos. Už tai aš iš kalno tariu ačiū Montrealo vadininkų vardu.

M. K. Čekaičiai sugrįžo iš JAV, kur aplankė savo sūnų, marčią ir anūkus.

Apsivedė A. Masandukytė su J. Verbyla. Vedybines ceremonijas atliko kun. Bobinas, o vaišės atsibuvo šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

Medaus mėnesiui jaunieji išvyko į Detroitą.

Susirgo S. Repšys. Gydo si namie gydytoja priežiūroje. Linkiu draugui greitai susveikti.

Gegužės 23 dieną pradėjo

Sam Walsh, pažangus kandidatas Hochelaga distrikte, Montreale.

Gera Proga

Gyventi farmoje. Gali laikyti vieną ar dvi karves. Žemė veltui tik dėl to, kad jei kas gyvena farmoje, tai taksai mažesni.

Prašome kreiptis dėl daugiau informacijų:

T. Subacius
8424 Blvd. Gouin,
Rivier Des Prairies, P. Que.
Tel. MO. 5-4117 arba RA. 2-7081.

Mirus

Ižyriam ir aktyviam lietuvių tautos visuomeniniam veikėjui, užsigrūdinusiam revoliucionieriui, senam kovotojui, dideliam lietuvių tautos patrijotui, artimam ir nuoširdžiam bendradarbiavusiam su pažangiais užsienio lietuviams, tėviškai globojusiam juos, kai lankėmės gimtinėje Povilui Rotomskiui, šioje liūdėsio valandoje reiškiam giliausią ir nuoširdžiausią užuojautą velionio žmonai ir dukrai, taipgi bendradarbiams ir prieteliams.

Montrealo turistinė grupė:

P. Trečiokienė
P. Kisieliene
J. Lesevičius
M. Gudas

P. Siuplevičius
K. Juška
B. Šalčiūnas

kasti požeminį kelią ant Berry ir netoli Jarry St.

Pradedant darbą, majoras Drapeau pasakė kalbą, kurioje tvirtino, kad darbas bus atliktas per du metus. Bet truko 50 metų, kol buvo prisirengta.

R. Falstrom, 2 metų vaikutis, įkišo rankutę į automatišką tosterį, kuris nebuvo išjungtas, ir buvo užmuštas elektros srovės.

Turėtų būti įspėjimas tėvams su mažais vaikais, kad reikia atsargiau elgtis su elektrinėmis priemonėmis.

Niekad nereikia palikti neišjungtas.

Draugija kovai prieš vėžio ligą šiais metais turi 70,000 ligonių, kuriems medikale pagalba teikia ši draugija.

Aišku, tam reikia pinigų ir ji nori sukelti \$350,000. Kreipiasi į visus piliečius, kad padėtų jai kovoje prieš vėžio ligas.

Montrealo miesto valdyba esanti numaciūs 1,000 studentų darbą atostogų metu. Aplikacijų esą 3,500.

B. K.

Kaip Kaimas Tapo Šalimi

Žakas Kartjė, sukryžiuojęs rankas ant krūtinės, stovėjo laivo denyje, išdidžiai žvelgdamas į praplaukiančius plačios vandeningos upės miškingus krantus. Jis žinojo, kad jo vardas nėra nežinomas Prancūzijoje ir už jos ribų. Kartjė pagarsėjo, plėsdamas ispanų ir portugalų laivus. Tačiau toks garsas jau nebežavėjo žymiojo korsaro. Jis troško kito: naujų žemių atradėjo garbės. Dėl to jis keliavo Šiaurės Amerikos krantais.

... Upės vaga pamažu siaurėjo. Tolumoje pasirodė dūmai. Iš už aukšto, mišku apaugusios uolos pasirodė pirmieji gyvenamieji būstai. Priplaukus prancūzų laivui prie kranto, susirinko didžiulė indėnų minia. Kai tik prancūzai išlipo į krantą, Kartjė paskelbė, kad nuo šiol visos aplinkinės žemės tampančios prancūzų karaliaus valdomis, ir išreiškė viltį, kad vadas ir visi jo tautiečiai bus laimingi pripažinti prie tiesos — krikščioniškosios religijos. Pakrantėje buvo pastatytas didelis medinis kryžius, ant kurio stambiomis raidėmis buvo užrašyta: "Ši žemė priklauso Prancūzijos karaliui Pranciškui I".

Gyvenvietės centre, prieš didžiausią būstą, degė laužas. Senas genties vadas rankoje laikė medinį vamzdelį, prikištą tarytum žolės, tarytum lapų. Mikliai sugrie-

bes iš ugnies nedidelį angelis gabaliuką, jis įdėjo jį į vamzdelį ir keletą kartų patraukė, išleisdamas iš burnos melsvų dūmų kamuolį. Paskui vadas perdavė vamzdelį Kartjė.

Kartjė norėjo atsakyti, bet laiku susivokė, kad ceremonija, kurioje jam siūloma dalyvauti, turi simbolinę reikšmę. Jis paėmė vamzdelį ir taip pat patraukė. Įkvėpęs dūmą, Kartjė burnoje ir nosyje pajuto nemalonų peršėjimą, lyg pipirų graužimą. Valios pastangomis jis suvaldė besiveržiantį kosulį. Lengvai sudrebėjusia ranka jis perdavė vamzdelį kaimynui.

Kai tradicinė taikos pypkė apkeliavo aplink laužą, užsimezgė "pokalbis". Kartjė mėgino įtikinti indėnus, koks galingas prancūzų karalius, kurį jis čia atstovauja, kokie jie būsią laimingi jo valdžioje. Indėnai buvo pasiruošę užmegzti draugystę su svetimsaliais.

Ir tik po šio "sandėrio", jau atsiveikindamas, Kartjė apvedė ranką gyvenvietę, turėdamas galvoje visas jį supančias žemes ir paklausė, kaip vadinasi ši šalis.

— Kanada, — atsakė vadas, manydamas, kad ateivis klausia, kaip jų kalba skamba žodis "kaimas".

Taip įvyko, kad žemės, kurias atrado prancūzas Žakas Kartjė ir jo bendrakeiviai XVI amžiaus trisdešimtai-

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRĄSTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patirtimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrer & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patirtimu.

Telefonas OR. 4-7578

Tarybų Lietuvoj Mirus

Povilui Rotomskiui

Reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą jo žmonai, dukrai ir visiems jo artimiesiems.

Lankęsi Tarybų Lietuvoj kaip turistai kanadiečiai iš Ontarijos provincijos:

M. Paužienė	A. Maldeikienė
B. Janauskienė	E. Byrienė
A. Rušėnienė	J. Svirplienė
S. Kuisis	P. Pajuodis
A. Morkis	S. Karvelis
J. Žulys	

Užuojauta

Nuoširdžią užuojautą reiškiamė windsorietei draugei Baltulienei, jos tėveliui Lietuvoje mirus. Taipgi užjaučiame Stasį netekus uošvio ir Antanuką netekus dėduko.

Toronto, Ont.

A. Savickienė
Jean Leonard ir
Cynthia Thomas

MIRTIES MEDIS

A. Puškino puikiajame eilėraštyje "Ančiaras" šis medis vaizduojamas mirties simboliu. Ir jeigu dar Bielinškis rašė, kad Puškino poezijai svetima, fantazija ir prasimanymas, tai šiuo atveju galima tuo suabejoti. Neleidami Puškino poezijos žavesio ir turtingumo, pasižiūrėkime, ar iš tikrųjų ančiaras toks nuodingas.

Ančiaras (Antiaris toxicaria) — tropikų augalas, visiškai nepanašus į Puškino apdainuotąjį mirties medį. Jis negali augti įkaitusioje nykioje dykumoje, kaip rašė Puškinas. Jis auga derlingiausiuose tropikų miškų dirvožemiuose, kur labai dažnai per parą iškrinta daugiau kritulių, negu pas mus per metus. Ančiaras toli gražu ne toks nuodingas, kaip buvo manoma. Ne veltui malajiečiai į ančiario nuodus primaišydavo ir kitų, stipresnių nuodų. Ir paukštis, ir žvėris, ir žmogus gerai jaučiasi jo pavėsyje.

Iš kurgi Puškinas ėmė šį baisų dykumos ančiario paveikslą? Ar tai vien poeto fantazija? Ne! Šis Puškino laikų ančiario atvaizdavimas sutampa su tuometiniais

siais metais, iš pradžių pavadintais Naująja Pranczija, vėliau buvo imtos vadinti Kanada. Žodis "kanada", kuris indėniškai reiškia "kaimą", vėliau paplito didelėje teritorijoje — ištisoje šalyje.

botanikų pažiūromis. 18-me amžiuje buvo aprašinėjama, kad ančiaras auga dykumų slėniuose, kur per 15 mylių aplinkui viskas išnuodyta ančiario skleidžiamo kvapo. O kaipgi iš tikrųjų? Javoje iš tiesų yra "Mirties slėnis", tačiau dabar žinoma, kad ančiaras čia visiškai nekaltas. Visą gyvybę čia užmuša nuodingos anglies oksido dujos, kurios skverbiasi pro kalnų plyšius, ir net pats ančiaras čia žūtų kartu su kitais augalais.

Taip apsuptas legendų ir įvairiausių apsakojimų, prasišverbė į mokslinę literatūrą aprašymas apie ančiario nuodingumą. Ir tik gerokai vėliau, kruopščiai patikrinę faktus, mokslininkai atmetė šią pramanytą pasaką.

Bet vis dėlto ančiario syvuose buvo rasta nuodingų medžiagų — glikozido, antiarino, — kurios, pakliuvusios ant odos, sukelia pūslės ir netgi žaizdas. Lietaus vandenyje, nutekančiame nuo ančiario lapų, taip pat rasti tų medžiagų pėdsakai. Taigi buvusiuose pasakojimuose yra šiek tiek tiesos.

MASKVA. — Laikraštis "Izvestijos" išspausdino straipsnį, kurio autorius rašo, kad prezidento Kennedy užsienio politika beveik niekuo nesiskiria nuo jo pirmtakūnų Trumano ir Eisenhowerio užsienio politikos. Gal net prastesnė už anų, pažymi straipsnio autorius.

Toronto ir Bendrai Pietinės Ontarijos Lietuvių

RUOŠIAMAS

Liaudies Balso Metinis**PIKNIKAS**

Įvyks

Sekmadienį, Birželio 24 d.**ELDORADO PARKE**

Prie BRAMPTON, Ont.

(Ten, Kur Pernai Buvo)

Piknikui vieta graži, patogė ir erdvi. Prie Port Credit upės

Pikniko ruošėjai planuoja įvairių žaidimų su laimėjimais.

Toronto Lietuvių Moterų Klubo Narės Ruošia Puikų Garbės Stalą

Liaudies Balso rėmėjai kontestuos už išrinkimą

1962 Metų Pikniko Žvaigždės

Pajvairinimui pikniko rekorduotą muziką ir dainas išpildys A. Puras

Daug įvairumų — Laimėjimų — Pasilinksminimų ir kt.

Piknikas prasidės 1 val. po pietų, o pikniko vieta atdara nuo pat ryto

Maloniai Kviečiame Visus Atsilankyti

PASTABA: Jei ir lytų piknikas vistiek įvyks, nes ten yra dideli pavilonai.

KELRODIS:

Eldorado parkas randasi arti Bramptono, kurį yra ant 10-tos ir 7-tos Hwy kryžkelės. Važiuojant Queen Elizabeth Highway, privažius Highway 10-tą sukti į šiaurę (Cooksville) ir važiuoti tiesiai ligi Bramptono trafiko šviesų. Čia sukti į kairę ir pavažius apie 2½ mylios, prie Springbrook Villa tarp dviejų gazolino stočių (SUNOCO ir WHITE ROSE) keliuku pasukti į kairę (pietų link). Už apie ¾ mylios pamatysite pikniko vietą.

Važiuojantiems Highway 5-ta, privažius Cooksville ir 10-tą hwy (ten yra trafiko šviesos), sukti 10-tą hwy į šiaurę, linkui Bramptono. O pasukui, laikytis jau paminėtų nurodymų.

Jokūbas Josadė

Jūrate, Sėkmės!

Apsakymas

(Tąsa)

— Jūra! Nebūk bala. Kaip tau negėda? Užsirutinusi, susiraukusi, susikrūmusi... Kodėl kylanti žvaigždė, nesišypsai?

Mes puolėm viena kitai į glėbį. Aš labai apsidžiaugiau drauge: na, ir atsikratysiu visų mane kankinusių minčių. Trumpa pertrauka praeis linksmai, nerūpestingai beplepant! Bet Marytė po pirmosios koncerto dalies buvo kupina įspūdžių ir net neleido man prasižioti. Tik po antrojo skambučio truputį lėčiau tauskė:

— Koncertas — pirmos rūšies! Triumfas! Triumfo arka. Garbės žodis. Jūratė, aš mačiau ne sceną, o triumfo arką! Jaudrinta minia sutinka savo vadą. Jis išdidžiai žengia apsikabinęs su savo... Jūrate, gal susitikime po koncerto? Eisim pas mane. Parodysiu kambarį. Atskiras jėjimas. Nakvosį pas mane, a.

— Nežinau...

— Nežinau? Aha, tu juk būsi užimta... Kvaila esu kaip išklibintas fortepiono pedalas... Susitikime rytoj. Užsuk — Vytauto 4. Antras aukštas. Linkėjimų Songailai. — Ji atsigręždama bėgo koridoriu ir įsakmiai šūkavo: — Tu šypsokis! Girdi? Antraip visi galvos, kad tau dantį gelia! Jūrate, sėkmės!

Antroje koncerto dalyje Songaila turėjo dar didesnę pasisekimą. Smuikininką apdovanojo gėlėmis. Songaila kvietė mane nusilenkti publikai, galantiškai spaudė ir bučiavo ranką, o salė nesigailėjo aplodismentų. Mano širdis vėl suspurdėjo iš laimės ir džiaugsmo.

Po koncerto, žmonių perpildytame restorane, prie gausiai patiekalais apkrauto staliuko, pajutau, kad skiriantis mus nuotolis žymiai sumažėjo. Songaila šnekėjo su manimi atsargiai, parinktais, bet švelniais žodžiais. Nebuvo abejonių, ji patenkino mano akompanavimas. Jis atvirai prisipažino: "Koncerto metu aš supratau, kad mano rizika pasiteisino. Nuo šios dienos, tiksliau — nuo šio vakaro gali ir turi prasižioti naujas mudviejų bendradarbiavimo etapas... Dėl rytdienos koncerto aš visiškai ramus". Išgirdusi tokius žodžius, aš pasijutau septintame danguje. "Vadinasi, esi ne "bala", kaip draugės tave pravardžiuoja, o tikra gili jūra! — linksmai pagalvo-

jau, bet tuoj pat sudraudžiau save: — Jūra, atsikvošėk, jis tave appurkštė pigiu odekolonu, o tau kažin kas vaidenasi..."

Stengiausi akyliau sekti Songailos žodžius, veido išraišką. Taip, Songailos susijaudinimas nebuvo dirbtinis. "Sit, gerbiamasis draugas Songaila, kokia pavojinga maža balutė!" — patenkinta kreipiausi į jį mintimis ir taip įsirašinau, kad sutikau susidaužti keliomis vyno taurelėmis, nors iš pradžių griežtai atsisakiau gerti. Kaip tik tada, pakeldamas trečią ar ketvirtą taurelę, jis ir išsitarė apie mudviejų "charakterių ir temperamentų" bendrumą.

Tačiau jis, atrodo, susigriebė, kad per daug išsiplėpė, todėl pasiūlė "baigti programą" ir grįžti į viešbutį.

Galvėje jis paėmė mane po ranka. Aš instinktyviai prisiglaudžiau prie jo ir pasiteiravau, ar jau vėlu? Jis atsakė: "Pirma, o gal penkios minutės antros. Užtikrinu, ne daugiau". — "Ar toli iki viešbučio?" — "Netoli!" — atsakė Songaila ir savo ruožtu paklausė, kaip aš jaučiuosi. "Neblogai, nors tikriausiai negalėsiu užmigti, deja, esu neprityusi keliautoja, nepasiėmiau su savim knygės. Būčiau paskaičiusi valandą kitą". — "Šiuo atžvilgiu nieko negaliu padėti, nes ir aš knygos nepasiėmiau". — atsakė Songaila.

Viešbučio koridoriuje jis man dar kartą pabučiavo į ranką, ir mes atsisveikino.

"Ledas pagaliau lūžta, ledas, atrodo, jau lūžo", — maščiau, gulėdama lovoje. Minčių antplūdis išvaikė miegą. Galvojau apie ateitį. Ne fantazavau, o galvojau. Ateitis jau buvo aiški. Beveik tapo realybe. Svajonė įkūnyta. Vos spėjau baigti konservatoriją, ir jau pasisekė peržengti Parnaso slenkstį! Ar tai buvo atsitiktinumas? Ne! Tiesa, staiga mirė Songailos senoji akompanuotoja ir apskubom reikėjo paskirti kitą. Mane, nes esu talentinga! O toliau jau viskas priklauso nuo mano pačios atkaklumo, darbštumo.

Galvoje lengvai skriejo šviesios, svaiginančios mintys: "Žmoguje slypi neišsentami energijos šaltiniai, todėl nerūškia jų gailėtis. Teisingai rašo poetas: kovoti, degti, nenusiminti! Žmonės

visuomet kovojo ir kovos, degė ir degs, nenurimo ir nenurims. Visuomet!"

Kažkas tyliai pabeldė į duris. Išsigandusi krūptelėjau. — Jūra. Jūrate!..

— Aš tylėjau.

— Jūra, tai aš, Songaila. Kiek besistengiau, jokių būdu negaliu užmigti. Ar jūs miegate?

— Ne. Ir aš negaliu užmigti.

— Vadinasi, kankinamės abu?

— Taip.

— Atidarykite.

— Tuojau.

Tačiau, nušlepsėjusi prie durų, sumečiau, kad esu nusirengusi ir kad vėlai naktį įsileisti vyrą į kambarį nepadoru. Aš atviraširdiskai pasakiau tai Songailai.

— Niekis. Užsimeskite chalata arba ką nors kita. Būkite gerutė...

Jo prislopintame balse išgirdau šiltą, maldaujančią gaidą, kuri stipriai suvirpino mano širdį. Uždegiau šviesą, apsilviku chalatu ir atrakinu duris.

Vos peržengęs kambario slenkstį, jis beregint stvėrė mane į glėbį ir apšėjo veidą, akis, kaklą karštais bučiniiais. Aš apsvaigau. Ne, ne! Aš neapsvaigau. Ir nepasi-mečiau. O jeigu, ūmai užklupta visiškai nesipriešinau Songailos glamonėms, tai vien todėl, kad vidinis balsas be perstojo šnibždėjo: "Jis myli! Jis tave aistringai myli! Kaipgi tu anksčiau šito nepastebėjai, nesuvokei?" Jo netaktišką pasielgimą aiškinau ilgai tramdytų jausmų gaivališku prasiveržimu.

Sveikas protas sakyte sakė neatstumti jo, priešingai, palengva nuraminti ir atvėsinti, padėti jam išeiti iš tos keblios padėties, į kurią jis pateko. Aš glosčiau jo karštą ranką ir mano lūpos šnibždėjo: — Nereikia. Prašau jus, nereikia. Būkite geras... — Tu tik būk gera, o aš būsiu dar geresnis. — Viskas gyvenime taip keista, taip keista... — Gyvenime viskas aišku ir paprasta. — Nežinau... Viskas atsitiko taip staiga... — Staigumas — išbandytas metodas. — Ką? Songaila atsigręžė, užrakino duris ir dalykiškai tarė: — Na, ožkute, užtenka maivyti. Pasidžiaukime gyvenimėliu!

Kaip galėjo atsitikti, kad aš, išgirdusi tuos ciniškus žodžius, nepuoliau Songailos kaip mirtinai sužeistas tigras, neišdraskiau jam akių, nesutraikiau jam makaulės? Kaip galėjo atsitikti, kad aš tučiuojau neatrakinu durų ir neišvijau jo iš kambario kaip pasiutusio šuns? Nejaugi tą sunkią, gal

skaudžiausią mano gyvenime akimirką praradau žmogaus orumą, savigarbos jausmą? Arba gal šlykščiai apskaičiau, kad nevalia susipykti su žmogumi, galinčiu nulemti mano ateitį?

Buvo visai kas kita. Aš nepuoliau ir neplūdui Songailos, nesigyniau ir neišvijau jo iš kambario, nes jaučiausi tvirta ir jo nebijoju. Ne apmaudas ir ne baimė mane apvaldė, bet nustebimas. Argi prieš mane tas pats žmonių sielų kerėtojas Povilas Songaila? Negali būti! Taip, tai jis — Songaila, žymus smuikininkas, o vis dėlto ne, čia — kitas. Ne! Ne kitas! "Bet dabar aš tave permatau kiurais. Štai koks tu! Koks gi tu? Man dar neaišku, koks būtent tu? O tai labai įdomu išaiškinti. Tai būtina išaiškinti!"

— Na, ožkute, — vėl kreipėsi į mane Songaila, — aš matau, tave gerokai nustebinau. Įdomu, a? Nesistebėk, pupyte. Suprask, Songaila — toks pat subjektas, kaip ir visi kiti rimti, solidūs žmonės... Juk ne vaikas esi. Aha, tu, be abejo, dar gėdiniesi mane? Tokiu atveju patartina užgesinti šviesą. — Ne! Nedrįskite! — Madmuazel, kodėl taip pikta?

Jis stengėsi šypsotis. Šlykščiai blizgėjo jo išpraktavusi nosis ir raudoni žandikauliai, burnos švelnus piūvis kažkaip persikreipė ir sustingo.

— Pasirodo, aš žiauriai klydau!

Songaila ramiai atsakė: — Ką gi, klysti — žmogiška. Pasakyčiau, visi klystame ir tiesos nesurandame. Todėl ir neverta jos ieškoti.

— Verta ir būtina!

— Verta ar neverta ieškoti tiesos — klausimas, mano supratimu, neįdomus, neturintis praktiškos vertės. Bent man — tikrai ne.

— Kas gi jums turi praktišką vėtrę?

— Visų pirma, savaiame suprantama, muzika.

— Tik praktišką vėtrę?

— Tik.

Aš nepatikėjau savo ausimis ir pasitikslinau:

— Kaip uždario šaltinis? Taip?

— Gerbiamoji Jūra, prašau nesuprastinti mano žodžių! — griežtai pasakė ūmai pyktelėjęs, Songaila. — Kaip jūs drįstat kalbėti apie muziką? Ir dar ketinate daryti pianistės karjerą! Juk muzika teikia estetinį pasigėėjimą. Ne tik publikai, bet ir man, ir jums, ir visiems, turintiems neužkimštas ausis, girdintiems jos tobulus, harmoniškai besiliejančius garsus.

— Garsus... Kožkodėl kalbate vien tik apie muzikos formą?

— Muzikoje nėra turinio.

Noriu pasakyti, turinys, gal būt, yra, bet neapčiuopiamas. Turinį kiekvienam kūriniiui sugalvoja gudrus teoretikai, bet... argi mums, profesionalams muzikams, ne tas pats? Mūsų uždavinys — atkakliai, kantriai, dvidešimt penkias valandas per parą miklinti pirštus.

— Tik tiek?

— Tik tiek.

— Nieko, nieko nesuprantu.

— Ir suprasti čia nėra ko. Beje, nesirūpinkite, praeis tam tikras laiko tarpas, ir viską suprasite... Savaiame aišku, jums būtų naudingiau suprasti anksčiau, kuo anksčiau. Aš noriu jums padėti. Ne oficialiai, ne taip, kaip marksizmo dėstytojai, bet kaip... kolega. Nuosirdžiai, intymiai...

— Dėkui, Nereikia.

— Jūra, at kartais neteks vėliau gailėtis.

— Nežinau. Išeikite. Išeikite!

— Sitaip? Įdomu. Laba nakt. Galui palinkėti saldžių sapnų. Ką gi, rytoj devyniomis — repeticija.

Jis tyliai atvėrė duris, išsėlino ir dar tykia, labai atsargiai jas pūdarė.

Songailai išėjus, iš karto pajutau neapsakomą slogutį. "Aš teisi! Tūkstantį kartų teisi!" — užė galvoje. Nė akimirka neabejojau, kad turėjau duoti Songailai griežtą atkirtį, bet kartu supratau, jog įvyko lemiamas įvykis, kuris turės nepataisomą, katastrofišką poveikį mano ateičiai. Tiesa, Songaila man palinkėjo saldžių sapnų, kvietė rytoj repetuoti, bet aš buvau tikra, kad mudviejų bendradarbiavimas pasibaigė.

Nedelsdama čiupau lagaminėlį, pasiryžusi tučiuojau bėgti į geležinkelio stotį. Ašaros užplūdo akis. Jaučiau, kad elgiuos lengvabūdiškai, bėgdama vidurnaktį iš viešbučio, neperspėjusi Songailos, bet kitaip negalėjau.

Tačiau keista — kimšdama drebančiomis rankomis daiktus į lagaminėlį, galvojau ne apie save, bet apie Songailą, apie jo... grojimo meną. Ūmai išaiškėjo visl mano prieštaringi išgyvenimai paskutiniosios repetacijos ir koncerto metu. Tarsi švystelėjo vienintelis atsakymas į matematikos uždavinį, prie kurio aš taip ilgai kankinausi. Juk Songailos muzika ir yra be turinio! Vien garsų derinys! Songailai nė kiek nerūpi turinys. Šiam grubiam šurkščiam žmogėnui muzikos kūriniių kilnios idėjos ir prasmingi vaizdai yra svetimi, neprieinami, nesuprantami. Todėl jis negali ir net nekelia sau uždavinio perteikti kompozitoriaus minčių bei jausmų. Jis plaukioja paviršiuje. Tie-

sa, plaukioja sklandžiai ir grakščiai, nutruktgalviškai ir drąsiai, bet tai ir viskas. Šit kodėl koncertas manęs neįaudino.

Visa tai suvokti buvo itin skaudu. Man pasidarė aišku, kad koncerto metu mano akivaizdoje įvyko šlykšti apgaulė, šventvagystė. Atrodė, lyg aš pati būčiau šios apgaulės ir šventvagystės betarpiška aktyvi dalyvė.

Į stotį atėjau antrą valandą. Sužinojau, kad Vilniaus traukinio reikės laukti net penkias valandas.

Nebuvo kitos išeities, kaip apytuštėje keleivių salėje sėsti ant suolo ir kantriai laukti. Stengiausi užsnūsti, bet nepalaujamai kankino mintys, kol aš visiškai susipainiojau jų labirinte. Staiga prisiminiau Marytę ir pašokau nuo suolo.

Užkopusi į antrą aukštą, ilgai ilgai beldžiausi į duris. Prieš joms atsidarant, teko išsamiai atsakyti į kažkokios senės klausimus: "Ko traukiai? Ko ieškai? Ko reikia?" Marytė, pamačiusi mane vidurnaktį su lagaminėliu, taip persigando, kad bematant išgaravo įprastas jos humoro jausmas — ji sušuko drebančiomis lūpomis:

— Kas? Nelaimė?

— Nieko, nieko, — nuraminau, — leisk bent atsikvėpti, tada viską išklousiu kaip kunigui.

Aš kuo trumpiau papasakojau jai visus savo išgyvenimus.

Tačiau pajutau, kad pasakojimas išėjo sausokas, neįtikinantis. Gerai žinodama Marytės linksmą būdą ir jos pomėgį ironizuoti, ėmiau baimintis, kad ji manęs nesupras, kad nesugebėsiu įrodyti jai savo lemiamo žingsnio teisingumo ir būtinumo. Aš pasakojau ir jūtau, kaip į mano pačios širdį įsivagia abejonė. Ir tarytum pasmerkta baigiau palūžusiu balsu:

— Taigi, Maryte, atėjau pas tave... Pati dabar nesu-sigaudau, gal ir be reikalo pasikarsčiauvau. Juk rytdienos koncertui bilietai jau išparduoti. Gali kilti negirdėtas skandalas ne tik šiauliuose, bet ir Vilniuje.

— Be abejo, kils. — Ir ūmai jos akys šelmiškai su-blizgėjo. — Jūrate, yra genialios išeitės! Gali važiuoti. Važiok, Jūrate! Aš nueisiu anksti į viešbutį — pasisūlysiu pavaduoti tave koncerte.

— Kazin, ar jis sutiks?

— Aplinkybės jį privers.

Stojo tylu. "Vadinasi, tau, Maryte, nusisotiau į visus ir visokių principus... Tu net pasirodusi tapti Songailos sugulove... Pasirodo, aš vėl suklydau: šios linksmos, aštraličėžuvės, visada neva teisybės reikalaujančios mergaitės, su kuria aštuonerius metus mokiausi toje pačioje

klasėje, aš nebuvau perkan-dusi... Kas gi pagaliau su-manimi darosi? Viskas susi-maišė... Nejaugi esu naivi, nieko nesuprantanti lepšė, nepasiruošusi savarankiškam gyvenimui?"

Marytės akyse tebedegė šelmiška ugnelė.

— Na, kaip?

Man buvo neapsakomai sunku atsakyti į kategorišką klausimą. Turėjau sutelkti visas savo jėgas. Bet suvo-kusi aštriau, negu iki šiol, savo žmogišką orumą, tvirtai tariu:

— Važiuoju!

Aš, žinoma, nežinojau, kas tą akimirką darėsi Marytės sieloje. Tik pamačiau: jos šelmiškas akis aptraukė rūkas, blakstienos greitai sumirksėjo. Marytė pribėgo, apkabino mane ir karštai pa-bučiaavo.

— Nėpyk, Jūrate. Toks jau mano būdas. Atleisk. Nepatikėjau. Spiauk į veidą — užsitarnavau!..

— Ką tu... — raminau ją kaip mokėčiau ir pajutau, kad ašaros man byra iš akių. — Atleisk, kad aš įtariau tave. Man reikia atsiprašyti.

Ilgai sėdėjome viena šalia kitos, apsikabinusios ir prisiglaudusios. Kiekviena pas-kendusi savo mintyse. Aš jaučiau, kaip viduje nurims-ta audra. Nurimo ir Marytė, nes kažkaip nejuočiom užsi-mezgė tarp mudviejų ramus, rimtas pašnekesys.

Marytė. Jūrate, žinai ką aš galvoju? Reikėtų iš-leisti įstatymą, draudžiantį tokiems, kaip Songaila, kon-certuoti.

Aš. Reikėtų.

Marytė. Nors, gal būt, ne. Konstitucija užtikrina veiklos laisvę visiems.

Aš. Tik ne nusikaltėliams — dvasinių vertybių niekin-tojams.

Marytė. Kuo čia dėtas Songaila?

Aš. Jis vienas iš tokių.

Marytė. Songaila ne-blogas smuikininkas.

Aš. Jis amatininkas.

Marytė. Tai kodėl jo koncertai turi pasisekimą?

Aš. Kiekvienas uolus žmogus, apdovanotas gera klausa, gali įsisavinti puikią, tobulą techniką ir priversti žmones gėrėtis, stebėtis ir grožėtis žymaus kompozitoriaus kūrinio išbaigta forma ir grakščia melodija.

Marytė. Vadinasi, tai, ką Songaila daro, — reika-linga ir naudinga. Jis supa-žindina žmones su gera mu-zika ir tuo būdu didina mu-zikos mėgėjų gretas.

Aš. Šito dabar jau nebe-užtenka.

Marytė. Pažįstu tave. Tau ir niekad neužteks. Tu — beribė, nepasotinama jū-ra.

Aš. Muzika privalo atlik-ti etinį uždavinį. Juk tu pri-

pažįsti, kad muzika turi eti-nį uždavinį?

Marytė. Taip. Nebū-čiau skambinusi, būčiau bu-vusi blogesnė, atšiauresnė. Nors gal ir ne visai taip. An-tai, Songaila tiek metų mu-zikuoja ir... Kaip tą paaiš-kinsi?

Aš. Jeigu Songaila ne-muzikuotų, gal jis užpildin-ėtų praevius tamsiame skers-gatvyje.

Marytė. Kazin.

Aš. Jeigu jis nespeku-liuotų muzika, jis vis vien spekuliuotų kažkuo kitu.

Marytė. Įsivaizduoju.

Aš. Atėjo pats laikas at-skleisti milijonams mėgėjų tikrą, gilų muzikos kūrinių turinį.

Marytė. Mes turime tai padaryti Jūrate, tai tu turi padaryti! Tu, o ne Songaila!

Kambarėlyje įsiviešpatavo

įtempta tylu. Tai buvo mi-nutės, kurios, gal būt, ir nu-lėmė mano tolesnį gyvenimą. "Kodėl aš pabūgau jo? — klausiau save. — Kodėl aš pabėgau? Sugrįžk! Priversk jį gerbti tave! Tegū jis gro-ja smuiku savo kampanelą, o tu drauge su juo skambink fortepijonu savo, savo kam-panelą! Išdrisk, Jūrate! Žmonės tave išgirs ir nenor-ės klausytis jo!"

Aš ryžtingai atsikėliau, pasiėmiau lagaminėlį, ir, ne-tarusi nė žodžio, skubiai iš-ėjau.

Marytė patyloom išlydėjo mane iki durų. Ji nesiteira-vo, kur ketinu eiti. Tik gero-kai atitolusi, aš pavymui iš-girdau jos pasikeitusį, kimų balsą:

— Jūrate! Labanakt! Sėk-mės!

Ledkalniai Sudrėkins Dykumas

Nėra retenybė ledkalniai Atlanto vandenyne. Todėl tą kartą banginių medžiotojų laivui sutikus ledkalnį, niekas nenustebo. Tik dėmesį patraukė juodas taškas spin-dinčioje milžino būtybėje. Po kiek laiko į laivą buvo pakeltas sušalęs žmogaus lavo-nas. Juodas frakas, baltutė-lė apykaklė, akinamai balti rankogaliai. Pagal dokumen-tus galima buvo spręsti, kad žmogus kitados keliaavęs žy-miuoju "Titaniku", kuris

1912 metais nuskendo, susi-dūręs su ledkalniu. Nekalbė-sime apie tragišką vanden-ynio laimerio likimą. Apie tai parašyta nemaža jaudi-nančių puslapių. Mus domina kas kita. Stebina ledkalnių "gyvybingumas". "Titani-ko" žuvimo kaltininkas beveik pusamžį klaidžioja po vandenyną.

Ledkalniai gali judėti net prieš vėją. Vidutinis jų drei-fo greitis — 16 km per parą. Ir stiprios audros jų nesupa ir nepakeičia jų judėjimo krypties. Tai dėl to, kad di-desnioji ledkalnio dalis yra po vandeniu.

Pasitaiko neparastai di-delių ledkalnių. 1860 m. bu-vo pastebėtas 85 km ilgio ledkalnis. Tai visa plaukian-čioji sala! Ledkalnių for-mos būna labai įvairios ir net keistos. Saulės veikia-mos, aštios jų briaunos su-apvalėja. Šiltosios srovės taip pat juos ardo. Nuo jų atsiskiria tūkstančiai ledo gabalų ir dešimtys "mažų" ledkalniukų, sulig namu dy-čžio. Pangos, per juos rida-mosios, daro juos sunkiai pa-stebimus. Todėl jie ypač pa-voingi laivams.

Po "Titaniko" žuvimo į-steigtas tarptautinis ledo patrulis ieško ledkalnių ir sužymi juos žemėlapiuose. Atliekami bandymai sunai-kinti ledkalnius ar pakeisti

nors panaudoti šių užšalusių "upių"? — susidomėjo ame-rikiečių okeanologas Džonas Aizeksas. Pavyzdžiui, nu-tempti juos į dykumas. Ke-liai ledkalniams gabenti ga-lėtų būti jūrų srovės. O kad jie pakeliui neįstirtų, gali-ma paieškoti šaltesnių sro-vių ir numatyti netgi ledinių "keleivių" "persėdimo" iš vienos srovės į kitą punktus.

Apskaičiuota, kad net 10 milijardų tonų ledkalnius ga-lima lengvai transportuoti buksyrais. Ten, kur srovių kryptis sutampa su ledkalnių kursu, jie plauks patys, o persėdimo punktuose "tran-zitiniai keleiviai" lauks plie-ninių buksyrų.

Taigi, transportavimas ne-kelia rimtų sunkumų. Bet ką daryti uoste su ledkalniu? Inžinieriai siūlo trosais led-kalnį kiek galima arčiau pri-traukti prie kranto, paskui jį apsupti vandeniui nepralaidžiu apgaubu. Tada tirp-damas vanduo negalės sute-kėti į vandenyną, o pasuks į iš anksto iškastus kana-lus ir vandens saugyklas.

Kokie žemės rutulio raju-nai galėtų pasinaudoti šia drėgme?

Štai vienas projektų. Ant-arktikos "naujagimiai" buk-syrais nugabenami į šaltąją Peru srovę. Toliau jau patys jie plaukia į šiaurę išilgai Pietų Amerikos. Dalis jų "iškraunama" Atakamos dy-

Ar negalima būtų kaip

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Prīmam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą. Mitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti. Ukrainiska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTO: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių. uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Pranešimai

Toronto

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, birželio (June) 5 d., 7.30 val. vakare, savoį salėj, 160 Claremont St.

Prašome visus narius atsilankyti ir užsimokėti narius mokesčius.

T. Rimdžius
Kuopos sekretorius

KLLD Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks birželio-June 7 d., ketvirtadienį, 7.30 val. vak., Lietuvių salėj, 160 Claremont St.

Visus kuopos narius ir susijdomaujančius mūsų draugijos veikla prašome dalyvauti susirinkime. Šiame susirinkime nariai gaus po naują, įdomią ir gražią 384 puslapių knygą "150 Dienų Tarybų Lietuvoje", parašytą Dr. Algirdo Margerio.

Kuopos valdyba

Torontiečių Kronika

Turėjo išvažiavimą

Praėjusį sekmadienį Toronto Moterų Klubas turėjo išvažiavimą arba pikniką ant draugų Bulzgių farmos, kuri randasi prie vieškelio 400, netoli vieškelio 88.

Apylankė labai graži, o ypač šiuo metu, kada visa gamta sužaliavus. Draugų Bulzgių farma taipgi labai jauki. Seimininkai visus svečius labai maloniai priėmė.

Be torontiečių, buvo ir iš toliau. Tai draugai Ilgučiai iš Hespelerio.

Visi dalyviai praleido visą popietį šviežiame ore labai smagiai. Į pavarakrį dar ir padainavo. Visi grįžo namo pasitenkinę.

—o—

Ligonial

Draugas J. Šinkūnas, Sūnų ir Dukterų Draugijos Centro Komiteto pirmininkas, turėjo sunkią operaciją.

Susirgo S. Poškus, plačiai žinomas torontietis, kuriam taip pat gali būti reikalinga operacija.

Reporteris linki draugams greitai susveikti.

—o—

Baigė universitetą

Ed Martin (Marcinkevičius) baigė Western universiteto biznio administratoriaus mokslą.

Reikalinga Talka

TORONTO. — Trinity Rinkimų Komitetas išrinkimui Leslie Morris atidarė raštinę 901 Dundas St. West. Telefonas: 368-2883.

Reikia savanorių talkininkų dėl rinkiminio darbo. Draugai ir rėmėjai kviečiami atsilankyti ir padėti su koku nors darbu. Raštinė atdara visą dieną ir vakarais.

Norman Freed
Leslie Morris menedžeris

Prieš pradėsiant darbą, su mokyklos draugais buvo išvykęs porai savaitių pasidaidyti po Jungtines Valstijas ir Kanadą. Lankėsi Čikagoj, Koloradoj - Reno, San Franciske, Seattle (Wash.) pasaulinėj parodoj. Taipgi aplankė Vakarų Kanados miestus — Viktoriją, Vancouverį.

Sugrįžo patenkinti.

Rep.

Rinkimų Kampanijos Užbaigos Mitingas

TORONTO. — Phyllis Clark, komunistų partijos pirmininkė Toronte, pranešė, kad rinkiminė kampanija Toronte bus užbaigta masiniu mitingu birželio 14 dieną, Lansdowne teatere, 8 valandą vakaro.

Vyriausiu kalbėtoju bus KKP lyderis Leslie Morris, kuris nominuotas į federalį parlamentą Trinity konstitucijoje. Mrs. Clark yra kandidatė Davenport konstitucijoje.

Mitingui pirmininkaus Norman Freed, kampanijos vedėjas Trinity konstitucijoje.

Visi simpatikai kviečiami atsilankyti ir pasiklausti pažangių kalbėtojų apie Kanados svarbiuosius reikalus.

Phyllis Clark taipgi praneša, kad ji atidarė ofisą 1241 Bloor St. W. Telefonas: 534-4536.

Leslie Morris ofisas randasi 901 Dundas St. W. Telefonas: 368-1883.

Jei kam reikia kokių informacijų ar jei kas gali kuo padėti, tai prašomi kreiptis į minėtus ofisus.

MASKVA. — Atyko Mali prezidentas Mobido Keita. Jis Tarybų Sąjungoje viešės apie porą savaitių.

Apart kitko, bus pasitarimai ir prekybiniais reikalais.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Akių ir Akinių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Ivairenybės

Aukštyn Kojomis

Kalifornijos universiteto prof. Mudas beveik dvi savaites visą aplinką matė apverstą "aukštyn kojomis". Jis atliko su savimi įdomų bandymą. Mudas užsidėjo specialius matinius akinius, pro kuriuos viskas matėsi "aukštyn kojomis". Aštuonias dienas mokslininkas, pradėjęs eiti, pajusdavo jūrligės simptomus, painiojo kairę pusę su dešine, viršų ir apačią. Vėliau pro tuos pačius akinius Mudas išvydo normalų pasaulį. Mokslininkui vėl grįžo judesių laisvumas, greita orientacija. Dėvėdamas akinius, jis pravažiavo motociklu pačiomis judriausiomis Los-Anželo gatvėmis, vairavo automobilių, pilotavo lėktuvą. Po to mokslininkas nusiėmė akinius, ir pasaulis prieš jį vėl "apvirto". Teko palaukti kelias dienas, kol viskas įėjo į normalias vėzes.

Bandymu dar kartą patvirtinta, kad regėjimas yra sudėtingas psichinis procesas, kad jo metu priimami vaizdai patenka į smegenis ne taip, kaip juos perduoda tinklainė optinė akies sistema. Regiamieji įspūdžiai suderinami su signalais, gautais iš kitų jutimo organų. Reikia laiko, kol visa ši sudėtinga sistema susiderina ir pradeda normaliai funkcionuoti. Kaip tik toks procesas vyksta su naujagimiais, kurie iš pradžių mato viską apverstą ir tik po kurio laiko pradeda matyti teisingai.

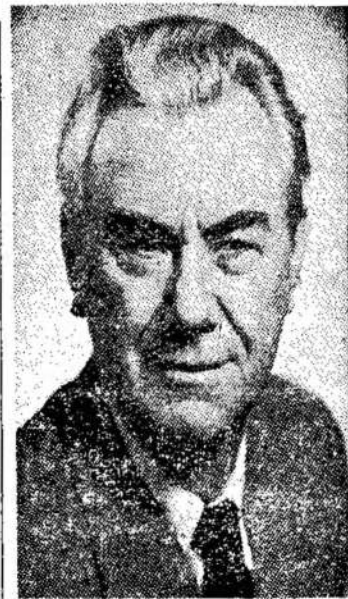
Išvaikė Deputatus Ašarinėmis Bombomis

BUENOS AIRES. — Laike pereinųjų rinkimų išrinkti į parlamentą demokratiniai ir peronistai deputatai buvo sulaikyti prie parlamento durų. Kaip žinia, reaktininkas tų balsavimų rezultatus panaikino.

Policija buožėmis ir ašarinėmis bombomis išvaikė deputatus ir minią.

LEDKALNIAI...

(Atkeičta nuo 11 pusl.)
kumoje, kiti nukreipiami į sausringą Kaliforniją. Ties pusiauju srovė suka į Ramio-

Leslie Morris, pažangus kandidatas Trinity distrikte, Toronte.

Alfred Dewhurst, pažangus kandidatas Hamilton West distrikte.

jo vandenyno centrą, o iš šiaurės kelią pastoja šiaurės pasatų srautai. Tada vėl buksyrai turės nukreipti ledkalnius į atvirą vandenyną, kur jie sutiks Ekvatoriaus priešrovy. Ji ir pristatys "keleivius" į paskirties vietą.

Ledo kalnai galės sudrėkinti ir sausąsias Australijos žemes. Šiam reikalui reikės ledkalnius iš pradžių nukreipti į šaltąją Vakarinių vėjų tėkmę, o paskui — į Vakarų Australijos. Jos šaltieji srautai kaip tik skalauja tą Australijos dalį, iš kurios arčiausia ir Didžioji Viktorijos dykuma, ir Didžioji smėlio dykuma, ir Gibsono dykuma.

O iš Vakarinių vėjų srovės nukreipus ledkalnius į Bengalijos srovę, nesunku bus juos pristatyti į Afriką, Kalahario smėlynus,

Taip ledkalniai iš grėsmės laivininkystei galėtų tapti derlingumo šaltiniu.

("Vokrug sveta").

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto